

Družinski tednik

ILUSTROVANI LIST ZA MESTO IN DEŽELO

Številka 3

Leto VII

Posamezna številka po

2 Din

Izhaja ob četrtkih. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Tyrševa cesta 29/I. Rokopisi se ne vračajo. Poštni predal št. 345. Račun Poštne hranilnice v Ljubljani št. 15.393.

Ljubljana, 24. januarja 1935

Naročnina za četrto leta 20 Din, za pol leta 40 Din, za vse leto 80 Din. V Italiji za vse leto 40 lir, v Franciji 50 frankov, v Ameriki 2½ dolarja. — Za odgovore je priložiti znamko.

Več srca

Spodnji članek smo dobili po pošti. Dopolni ne spada pod »Njene sanje« in spada — kakor hočete. Ker pa obdeluje toli splošno snov, ga prav tako kakor prvi članek »Njenih sanj« priobčujemo na uvodnem mestu.

Uredništvo.

Velečenjeni gospod uredniki!

Moja iskrena želja bi bila, da bi natiskali priloženi članek v prihodnji številki Vašega lista. Nekateri pišejo o svojih sanjah. Četudi so moje »sanje« vse bolj grenke, upam vendar, da jih bo vsaj nekaj src razumelo.

Ker me pa vsak vendar ne bi razumel, posebno »boljši ljudje«, ne, nečem izdati svojega imena.

Moja iskrena želja je, da ima Vaš (naš) list tudi v bodoče obilno uspeha, kakor dosedaj!

Zima je. Mrzla zima! Nekateri se je veselijo. Sankajo se, smučajo, drsajo in ne vem, kakšne zabave si še privoščijo. Za njih je zima solnčen dan, kakor jim je solnčno sploh vse življenje.

Enkrat pa sem si dovolila, da razpredem svoje grenke misli tudi v to solnčno domovanje. Nočem jim jemati veselja do tega bleščatega življenja, le za neko svarilo, opozorilo naj bi jim služilo teh par mojih besed!

Sami občutite, da je mrzlo neprijetno. Vam vendar ne more dosti do živga. Usoda vam je položila v zibelko sredstva, ki premagajo mrzlo. Udobno, toplo stanovanje imate, hrane vam ne primanjkuje, denar imate, kolikor ga potrebujete. Torej, kar si želi vaš duša, vsega imate! Vprašam vas pa, ali je vaš pogled obvisel že kdaj na cestnem revežu, ki je ječal v snegu? Ali se je vaš misel že kdaj pomudila pri vprašanju, kako da je on tako nesrečen, zakaj trpi o n pomanjkanje in — kako more biti njemu pri srcu? ... Ne, niste se spomnili, priznajte; in zdaj — ali si ne štete v zlo, v greh?

Nisem čestni revež, Bog bodi zahvaljen, imam kruha! Mlada sem — 20letna »starka«. Sem pa sestra, človek, sočustvujem s trpljenjem Z napornim delom se preživljam iz dneva v dan. Drugi bi tožili, jaz sem srečna. Čim večjo butaro mi usoda naloži, tem vdaneje jo nosim. Mnogo jih je, ki brez skrbi prerajajo vse življenje — nezadovoljni so! Kakšno je njihovo srce, duša? Ali ne greše?

Omenim naj nekoliko o »plemenitosti« tako zvanih »boljših ljudic«. Ker sem samo uboga uradnica, sem seveda (po mnenju drugih) manj vredno bitje. Gleda se na poklic, na zunanost, na obleko, pozablja se pa na dušo. Ali mi pa verjamete, da so najumazanejšje duše ogrnjene z dragoceno haljo? Res je, mnogokrat sem se imela že priliko prepričati o tem!

Za vrati so se zaslišali težki, trdni koraki. S tresočo se roko je odprlo bitje, na kakršno pogled izvali solze v oči. Treslo se je po vsem telesu. »Dama« se je zdrznila, zagnusil se ji je razcapanec, ki je brez volje gledal v svet. Opazovala sem, kaj bo zdaj napravil »boljši človek«. Ukazuječ glas mi je naročil, naj jaz kaj dam grobci, da čim prej izgine, kajti ona vendar ne bo »raztresala« denarja v take svrhe! Zabolelo me je v duši, podarila sem mu »malenkost«, zato pa ga bolj ljubeče pobožala po roki, misleč: »Sestra sem ti, ne sramujem se tega!«

Na ulici opazujem vsakovrstne ljudi. Moja glava je pobešana, a srce vse občuti... Kolikokrat me rani globoko v dušo hihitanje brezčutnih ljudi, če se prikaže kak nesrečen človek! Kaj mislite, ali ima sploh tak človek dušo, kdor se obrača od nesrečnega?

Zato vas prosim, prosim v imenu nesrečnih, ne imejte ledu okrog

V GOSTEH PRI F. ROOSEVELTU

Predsednik ljubi delo, a tudi razvedrilo ceni
Nočni razgovori pri predsedniku doma
Roosevelt za malega človeka

(Wj) Washington, januarja.

Roosevelt ni bil nikoli tako krepak in svež, kakor je zdaj. Zdi se, da mu ogromno delo, ki si ga je naprtil in — za pojmovanje navadnega zemljana — prevelika odgovornost, kar dobro stori. Starih bolezni se je čisto odkrižal, tako da je zmerom vesel in šaljiv. Nič več ni izčrpan in utrujen.

Dvorni upravnik Bele hiše v Washingtonu, ki zvesto služi že vsem povojnim predsednikom, se smehljaje pritožuje, da sta zakonca Rooseveltova uvedla vse »sprenemeren obrate«. Ne da bi se dobri in skromni upravnik pritoževal zavoljo preobilnega dela! Njemu je prav tako! Zdaj vsaj lahko pokaže, kaj zmora in zna.

Ta naš mož, piše se mister Smith, se toži, da so mu prejšnji predsedniki dali itak premalo prilike, da bi se izkazal kot »ceremonijar velikega sloga«. Vsi trije gospodje, Hoover, Coolidge in Harding, so bili nekam vaše zaprti in so se ogibali, če se je le dalo, vsake družabnosti. Dolgo let je bilo v Beli hiši strašno pusto in dolgočasno, seveda ne tam, kjer so pisarne, kjer je zmerom živo kakor v mravljišču. Šele Roosevelt je na stečaj odprl vrata in prezračil razkošne sobane. Mister Smith se boji, da je Roosevelt vendar preveč natečaj odprl vsa vrata, kajti za pokoj velikega moža vse to, kar počne, prav gotovo ni koristno.

Delovni dan predsednika Roosevelta se prične prav za prav že ob sedmih zjutraj. Takrat sprejme oba svoja tajnika, za njima pa posluša — še zmerom kar v postelji — poročila nekaterih gospodov iz skrivnostnega »možganskega trusta« ameri-

ških Združenih držav. Sprejemom sledi seje, sejam sprejemi. Nепrestano, brez odmora do enajstih zvečer. Tudi pri obedu in večerji ne da Roosevelt žilica miru. Zmerom ima goste in kar ob pečenki in ribi kramlja o politiki in o važnih gospodarskih problemih.

Ob enajstih zvečer se prične predsednikova »družabnost«. Ob tej uri zbere okrog sebe svoje prijatelje. Zelo pogosto — pogostejše kakor kdaj prej kateri predsednik — sprejema zvečer goste; časih kar po več sto ljudi. Takrat po navadi muzicirajo, in prav dostikrat se zgodi, da nastopa kot gost kakšen znan evropski umetnik, ki koncertira v Združenih državah. Vsak umetnik se žene za tem, da nastopi v predsednikovem domu, kajti ni je boljše reklame in

uspešnejšega poročstva za razprodane dvorane po vsej državi.

Taki večeri so predsedniku v zabavo in oddih, in po navadi ga ni volja takrat poslušati politične pogovore. Nepisan, toda strog ceremonijal Bele hiše smatra povrh še za veliko nevljudnost, če si katerikoli gost dovoli pričeti s predsednikom politični ali gospodarski pogovor. Šele v poslednjem času ni več tako natančno. Zgodi se, da zagreši tako nevljudnost — sam predsednik Roosevelt. Zdi se, da ga je tako zelo obsedla zaverovanost v njegovo lastno poslanstvo, da se niti kesno zvečer ne more sprostiti fanatizma, s katerim se je zaril v delo. Prav pogosto se zgodi, da zbere še po polnoči svoje najbližnje prijatelje na zeleni galeriji in premleva z njimi probleme o prerobenju ameriške unije.

Po predpisih je strogo prepovedano objavljati Rooseveltovih zasebnih izjav. Vse to, kar želi predsednik sporočiti javnosti, stori itak sleherni dan na seji, ki jo ima z najvažnejšimi ameriški časniki, in to stori Roosevelt vsak dan temeljito. Če se bo ameriško gospodarstvo res prerodilo in zadihalo s polnim pljuči, je še vprašanje. V zlati dobi pa žive prav gotovo sodobni ameriški časniki. Nikoli niso bili ameriški listi točneje, poštenje in obšir-

neje poučeni o političnih in gospodarskih vprašanjih kakor današnji dan, ko zvedo vse iz ust prvega ameriškega državljana.

Zato pač tudi ni potrebno, da bi ostala predsednikova zasebna mnenja tajna, čeprav ameriška etiketa ne dovoljuje, da bi jih časniki objavljali v obliki intervjujev.

Roosevelt je prepričan, da so socialne potrebe našega časa najbolj pereče vprašanje. Omiliti hoče gospodarsko krizo s socialne plati. Sicer noče s svojim bojem zoper nezaposlenost doseči samo tega, da se dvigne kupna moč prebivalstva in s tem poveča poraba. Važnejša se mu zdi psihološka plat tega problema. Delavci brez zaslužka morajo spet najti pot do svojega lastnega »jaza«; kajti šele takrat, ko bodo spet delovni in iz prisluženih sredstev se vzdržujoči člani človeške družbe, se jim bo vrnilo spoštovanje do samega sebe. Roosevelt je popolnoma prepričan, da ne more noben človek zavreči svoje naravne pravice do kruha in dela, ne da bi trpel škodo na duši in morali. Boljševizem je po njegovem mnenju najnevarnejša socialna bolezen. S svojo pošteno, odkritosrčno in praktično socialno politiko se hoče Roosevelt kar najuspešneje zavarovati pred boljševiško agitacijo.

HRABRA ČUVAJKA

Strašna noč v samotni železniški čuvajnici
Rešitev vlaka v poslednjem trenutku
Usoda kaznovala hudodelca

(Zj) Pariz, januarja

Tik pred božičem se je odigrala blizu neke čuvajnice malo pred Parizom majhna tragedija. Za las je manjkalo, da se ni zgodila grozovita železniška nesreča. Hrabra čuvajeva žena je v poslednjem hipu rešila življenje več sto ljudem, ki so se vozili tisto usodno noč z ekspresnim vlakom v Pariz. Toda naj nam gospa Rozina Berliotova

sama pripoveduje, kako se je stvar odigrala:

»Moja mož Filip je prestavil kretnico za ekspresni vlak proti Parizu v pravi tir. Nato je odšel do naslednje kretnice in pogledal, ali je vse v redu, ker se je bal, da se zaradi snežnih zametov ne pripeti kakšna nesreča. Tista kretnica je oddaljena od čuvajnice kakšnih dvajset minut.

Med tem sem sedla kakor po navadi z ročnim delom v bližino brzojavnega aparata, da bi lahko po potrebi odpravila kakšno nujno brzojavko na prihodnjo postajo.

Čas je leno potekal. Točno četrte ure po mozem odhodu je pričel brzojavni aparat klepetati. Prečitala sem brzojavko, ker pa ni bilo nič nujnega, sem jo pustila kar na mizi. Hotela sem spet sedeti, toda v tistem hipu so se vrata nenadoma odprla in v čuvajnico je oblastno stopil neki mož.

Prvi mah ga nisem spoznala, ker je bil silno zanemarjen. Potlej sem se ga pa spomnila. Bil je moj znanec iz mladih dni, Charles Revoir, ki sem mu pri snubitvi dala košaro, zakaj bil je sirov in brezsrčen človek. Takrat se je zaklel, da se bo maščeval. Hotel se je izseliti, da bi se nekoč vrnil bogat in me prisilil, da bi zapustila svojega moža. Njegovemu žuganju seveda nisem verjela. Zdajci je pa sredi noči stal nenadoma pred menoj. Zavedla sem se: sama sem in Filip, moj mož, se vrne šele čez pete pol ure.

Revoir ni znil niti besedice. Blížal se mi je. Vedela sem, da pripravlja nekaj groznega, toda na videz mirno sem pričakovala, kaj se bo zgodilo. Ko je bil tik mene, me je zagrabil za roko in zasikal: »Zdaj pojdeš z menoj. Zdaj si sama. Dolgo, dolgo sem čakal tega trenutka. Zdaj »ga« ni doma, zato ne bo mogel prekrizati mojega naklepa.«

Nenadoma se je sklonil nadme in me hotel poljubiti.

Toda ubranila sem se ga. Izvila sem mu eno roko in mu pripeljala gorko zausnico. Vem, nepremišljeno sem ravnala, toda nisem vedela, kako bi se nasilneža drugače ubranila. Devoir se je besno vzpel. S hropečim glasom me je še enkrat vprašal, ali res nočem oditi z njim.

»Ne, rajši umrem!« sem zavpila.

Takrat se je satansko zasmejal. Iz žepa je potegnil vrvi in me po bliskovito pritiskal na stol in privezal nanj. Niti slutila nisem, kaj zlobnež name-rava. Zdelo sem se privezana na stol, on me je pa nekaj minut sovražno in nepremišljeno gledal. Potlej je odstopil za korak, zagrabil za vzvod kretnice in ga potisnil nazaj.

Takrat sem mahoma razumela, zakaj me je lopov privezal na stol. Tik pred našo čuvajnico je bila kretnica. Če bi torej ta kretnica ne bila pravil-

no vstavljena, bi ekspresni vlak skočil s tira in se z vso silo zaletel v našo hišico. Moja usoda in usoda več sto nedolžnih potnikov bi bila zapečatena.

Tako, ljubica! Rajši umreš kakor da bi šla z menoj. Prav! Toda zdi se mi, da bi mehkeje in prijetneje počivala v mojem naročju, kakor pa pod razvalinami svoje hišice in pod razbitim železjem ekspresnega vlaka. Zdaj pa nađenj, ki te mi je ukradel! Odurno se je zagrohtal in zatresnil vrata za seboj.

Trenutki, ki so sledili tej strašni dogodivščini, so bili zame hujši, kakor če bi mi kdo z živim ogljem izžgal oči. Da sem imela vsaj eno roko prosto, bi bila stipkala brzojavko, tako sem pa morala brez nade na rešitev žediti v neudobnem položaju in čakati, kdaj se zgodi nekaj strašnega.

Skušala sem si oprstiti vsaj eno roko, toda vrvi se mi je le še globlje zarezala v meso. Kljub temu nisem odnehala. Z vso silo sem se odganjala z nogami, kolikor sem pač mogla, in opazila sem, da se res premikam s stolom vred naprej. Napela sem vse svoje sile v nadi, da se mi morda vendar še v poslednji minuti posreči odvrniti nesrečo.

Kako dolgo je trajal ta moj obupni boj, ne vem. Samo to sem še čutila, kako mi je izpod vrvi curjela vroča kri po dlaneh. Bila sem že na pol nezavestna od bolečine, toda dejala sem si, da je samo od moje volje in moči odvisno sto in sto nedolžnih življenj. Naposled sem se vendar dogotala do kretniških vzvodov. Če bi le mogla potegniti za vzvod! Potem bi bilo vse rešeno! Slišala sem že od daleč hobe-nje v noč dirajočega ekspresa. Samo še minuto! Če se mi ne posreči potegniti vzvoda, potlej — joj potlej — strašno grmenje, pokanje — in vse bo pri kraju.

Zbrala sem svoje poslednje moči. Nagnila sem se naprej in padla na vzvod. Se sem čutila kako se je vzvod pod mojo težo počasi podajal — potem sem pa omedlela...

Šele moj mož me je rešil iz obupnega položaja. V poslednjem hipu sem odvrnila strašno nesrečo. Ekspresni vlak je zdirjal po pravilnem tiru v noč. Spešim potnikom se še sanjalo ni, kako blizu jim je bila smrt.

Drugo jutro smo našli na progi strahovito razmesarjeno Revoirjevo truplo. Strašna sodba, ki jo je namenil meni in potnikom, je zadela njega. Gotovo je stal na progi in čakal kdaj bo njegovo zločestvo končano.

Tako je pripovedovala hrabra čuvajka preiskovalni komisiji. Železniško ravnanje ji je dalo nagrado deset tisoč frankov in dosmrtno rento po tri sto frankov na mesec. Vrta žena, ki je rešila toliko življenj, si je nagrado pošteno zaslužila.

Vljudo

Slavni angleški pesnik Oskar Wilde (1856—1900) je nekoč sedel na potovanju zraven nekega gospoda, ki je glasno cmokal pri jedi. Wilde je bil kakor na trnju. Nenadoma mu polde potrpljenje. Obrne se k svojemu sosedu in mu reče na moč ljubezljivo: »Zelo me veseli, ko vas slišim, kako dobro vam tekne!«

Slička z beogradske ulice: Ljubosumno objema in poljublja siromak kruh, ki ga je dobil v dar...

srca, vašo plemenitost naj ga raztali! Vživite se v položaj nesrečnega! Ali mislite, da smete samo vi živeti in se ne zmenite, koliko terja usoda od nesrečnega brata? Tudi on mora živeti, ne dajte, da gre živ v grob! Ne terjam od vas premoženja, trkam na vašo srca in prosim, da se vsaj z drobtino odzovete moji prošnji! Ne boste mnogo škode trpeli z enim dinarjem, a revežu boste znatno olajšali težko butaro na plečih! Ne hitite z zaprtim srcem mimo nesrečnega, mislite, kako bi bilo vam, ako bi bili na njegovem mestu! Tudi vi

imate mnogo od nebes, zato ne odvracajte od bratov oces. Vse, kar skrbno čuvate na zemlji kot »srečec«, vse boste pustili tukaj, revni, kakor on, boste legli tudi vi v grob. Ako bi bil ves svet mojih nazorov, ne bi bilo toliko berčev. Toda človekova plemenitost se je dandanes že pač globoko pogreznila v blato!

Ugibajte malo, kdaj ste srečnejši: ob pogledu na nakupniščni bogastvo, ali pa ob zavesti, da ste osrečili vsaj eno bedno bitje? ... Tudi jaz vam kličem: »Osrečujte in srečni boste!« Via.

Markiza v fraku

Mlada jetnica iz celice št. 111. — Tragikomičen roman iz resničnega življenja

(Wk) Pariz, januarja. V celici števil. 111 ženske kaznilnice trepetala vitka rdečelasa ženska in s strahom čaka dne, ki bo odločil o njeni usodi. Toda pričakovati nima česa dobrega; ko bo napočil dan, ki ji bo prinesel toli zaželeno prostost, bo ogenj, ki zdaj tako nemirno plapolja v njenih očeh, najbrže že ugasnil, in v njene bujne lase se bodo vtihotapili beli prameni...

Markiza Rola de Rozycki je ta ženska. Seznan njenih grehov obsega svojih sto tipkanih strani: same sleparije, menične in čekovne. Razu njih ji je sodnik očital tudi neupravičeno rabo plemiškega naslova — a glej, to ne drži: markiza je res prava markiza... le na nekem čuden način je to postala. Da je njega dni slišala na bolj vsakdanje ime Renée Saffroi in da je pela na pariških ulicah, je postranska reč.

Še pred nekaj meseci je markiza razpolagala s tremi gradiči. Ponašala se je s prekrasnimi dragulji, imela je najlepše halje, kar si jih more želiti žensko srce. Kakor bi žarela magična moč iz njenih temnih, nedoumljivih oči: kako bi si drugače pojasnili, da je vsa ta fevdalna posest z lepim parkom in posestvom vred, kjer je delalo 120 delavcev, ni stala niti počenega centima. Vse to je dobila na kredit.

Od prejšnjega lastnika teh gradov pa do zlatarjev v Nici je vsako podlegel sugestivnemu vplivu markize; njen kredit je bil v najodličnejših pariških modnih trgovinah prav tako neomejen kakor v veliki strojni tovarni v Toulousu, ki ji je dobavljala kinetijske stroje. Seveda je k tolikemu zaupanju mnogo pripomoglo tudi bleščeče ime markizjev Rozycki.

Toda njenega moža nisi nikjer vi-

del. V Afriki je in leve lovi, je markiza pripovedovala svojim prijateljem in znancem. Tisti, ki bi radi kaj več vedeli, so pa trdili, da je markiza nesrečna v zakonu; zato se menda tako rada spreha po grajskem parku v moški obleki in se vozi na izlete z motornim kolesom, čeprav ima na razpolago eleganten avto. In zato je tudi kot edina ženska članica nogometnega kluba — zato, da pozabi svojo nesrečo... In ljudje so verjeli.

Nekoga dne je pa prišel na markizino pisalno mizo neprijeten siv pisemski ovitek, opomin pariškega odveta, naj markiza vendar že izvoli pri priliki urediti veleumučno menižno zadevo: poročil se je namreč sum o pristnosti podpisov na neki menici. Slo je za okrogli znesek 250.000 frankov.

Tri tedne nato so markizo aretirali. In na mah se je začel plaz valiti. Z vseh strani so se oglašali upniki in

kaj kmalu se je pokazalo, da bogata markiza prav za prav niti belica ne premore. Imela je samo dolgove. Zato pa teh toliko več: več milijonov frankov.

Grajska vrata so uradno zapečatili. Začele so se poizvedbe. Markizina slika, ki je romala na vsa policijska ravnateljstva širom dežele, se je mahoma zadržala gospodom iz pariškega detektivskega urada nekam znana.

In niso se motili. Zakaj v svoji mogočni zbirki fotografij, v zločin-skem albumu, so izteknili natančno kopijo markizine slike. In na dan je prišlo, da je dična markiza zgolj pustolovka Renée Saffroi, prava umetnica preoblačenja, ki najraje hodi v moški obleki — tako se kratko in jedrnat bere v policijskem registru.

Nadaljnja preiskava je prinesla na dan najlepše presenečenje. Pustolovka se je znala na rafiniran način popolnoma zakonito »pomarkiziti«. Poročila se je bila namreč s 72letnim markizijem Henrijem Louison de Rozyckijem, ki že leta in leta boleha v sanatoriju za živčne bolezni. Bolnega markiza je znala prevežnata pustolovka s svojo sugestivnostjo prav tako premamiti kakor vse druge svoje žrtve. Štiri in dvajset ur po poroki je pa markiza brez sledu izginila...

UPNIK UGRABIL DOLŽNIKOVO ŽENO

Ker mu сосед vzlic vsem opominom ni vrnil dolga, mu je kratkomalo ukradel ženo in jo zaprl v kaščo

(Zj) Bukarešta, januar. Upniki si utegnejo izmisliti nad vse čudovite in čudne načine, da pripravijo dolžnike do plačila. Vendar so vsi ti načini bolj ali manj nedolžni. Iz Luce blizu Czernovic pa poročajo o tako čudnem primeru, kakor ga zgodovina naše dobe doslej menda še ne pozna.

Kmet J. je bil dolžan kmetu K. nekaj tisoč lejev, a vse je kazalo, da

se bo K. kar lepo obrisal za to čedno vsotico. Terjal je kmeta J. izlepa in izgrda, grozil mu je s sodnijo, z rubežem in bog si ga vadi s čim še vse, toda J. je imel za vse gluha ušesa. Tedaj se je K. lepega dne grozovito razjezil in napravil tako, kakor so morda kdaj v srednjem veku počeli, ali še kvečjemu ameriški gangstri današnji dan počno, kadar jim gre za bogato odkupnino.

Ta naš upnik je torej meni nič tebi nič lepega dne zaretiral dolžnikovo ženo in jo odpeljal, čeprav se je na vse kriplice branila, na svoj dom, kjer jo je zvezal in zaprl v žitnico. Obupan kmet J. je iskal svojo ženo od hiše do hiše, a našel je ni nikjer. Da bi bila njegova žena zvezana v mejaševi žitnici, mu seveda še v sanjah ni prišlo na um.

Minili so štirje dnevi, in upnik si je takrat dejal, da se je dolžnik gotovo že omečal. Šel je k nekemu dolžnikovemu sorodniku in mu dejal, naj sporoči svojemu stricu, da bo njegova žena tako dolgo zaprta v njegovi kašči, dokler ne bo plačal dolga. Zadnja dva dni je nedolžni ženi kazen postoril; zaprl jo je v zaboj za zrnje. Tam so jo

naj mi spravi odpadke osumljenega bančnega uradnika v poseben zaboj. Vsa druga dan sem prihajal tja in pregledoval do pičice natanko vse, kar je bilo med smetmi. Prepričan sem bil, da bom lepega dne našel kakšen papirček z izdajalsko vsebino ali pa kaj drugega sličnega.

Končno sem vendar našel kar sem iskal. Bil je košček zmehčanega papirja; v njem sem spoznal odtrgan vogal tisočdolarskega bankovca. Papir je bil na več krajih preluknjan; kesneje sem dognal, da je te luknjice vgrizel psiček z zobmi!

Premislil sem zadevo in pripravil pravo pravcato zasedo. Po noči ob dveh sem preiskal s svojimi tovariši vse stanovanje mladih zakoncev. Eden izmed mojih ljudi se je preoblekel v pismonošo, ki nosi brzojavke, in pozvonil pri bančnem uradniku. Ko je mladi mož, oblečen v svilen pidžamo, domnevno poštarju odprl, smo se nenadoma pojavili mi detektivski in napovedali preiskavo stanovanja. In res sem po večurnem iskanju steknil v skrivnem kotičku sedem novih tisočdolarskih bankovcev. Bančnega uradnika, ki se je vedel zelo sumljivo, sem aretirati in ga predal sodišču. Toda tam je odločno zavrzel svojo nedolžnost.

Kljub bremenečim ga indicijem so ga porotniki spoznali za nedolžnega...

Banka Baruch

15, Rue Lafayette, PARIS

Odpredaja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. — Vršni vse bančne posle najkulantneje. — Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Holandija: št. 1458-66, Ded. Dienst; Francija: št. 1117-94, Paris; Luksemburg: št. 5967, Luxemburg. Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice

Pustolovka na debelo

Od prekupčevalke z biseri preko arabskega harema do lastnice orientalskega hotela

(Zj) Pariz, januarja. V Palmiri, prastari prestolnici cesarice Zenobije, je majhen hotel, čigar lastnica je Francozinja, žena nekoga gospoda d'Andouriana, moža dvomljive narodnosti. Ta ženska, Parižanka po rodu, je živela pustolovsko kakor le kdaj kakšna ženska.

V mladosti je prodajala bisere v Prednji Aziji. Iz Kaira je potovala večkrat v Perzijski zaliv in se tam seznanila z znamenitim polkovnikom Lawrence, skrivnostnim ustanoviteljem arabske države. Postala mu je ljubica in vohuniša zanj.

Kaj kmalu so trgovci spoznali, da je biserje, ki ga je Francozinja prodajala, ponarejeno. Oblasti so izdale tirnico za njo, toda še o pravem času je zavohala nevarnost, se poslovila od Lawrence in se skrivala zdaj v tem zdaj v onem mestu Prednje Azije. V Beirutu se je seznanila z nekim An-

gležem Sinclairjem, ki jo je povedel s seboj v Bagdad. Tam je zašla v družbo prodajalcev mamil, prepotovala Hedžas in se lepega dne zapela v mreže Ibn Sauda, hedžaškega kralja. Temu je lepa Francozinja od sila ugajala, zato jo je zaprl v svoj harem.

Toda že po kratkem suženjstvu je pobegnila iz harema. Poročila se je z nekim Beduinom in zbežala na kameli čez arabsko puščavo v Palestino. V Haifi bi jo bila spet skoraj skupila. Naveličala se je svojega Beduina in mu neke noči zavrnila.

Tudi iz te zagate se je rešila; pravijo pa, da so neke oblasti zanj posredovale. Pomagale so ji baje njene stare »zvezce« z angleškim skrivnim uradom. Iz Palestine so jo izgnali. Odklask je v Mekko, kjer se je zatekla na francosko poslanstvo in uradnike tako dolgo prepričevala, da so ji verjeli, da je kljub poroki z Beduinom ostala še zmerom francoska državljanka.

Kmalu nato se je primeril nov skandal. Sam poglavar pravovernih jo je zatožil, da je fotografirala najsvetejše vseh muslimanov.

Spet je morala odnesti peté. Zdaj se je pa menda vendarle naveličala nomadskega življenja, kajti kupila si je v Palmiri hotelski bar. Tam se zdaj shajajo mestni lakozivci in pustolovski željni tuji, ki v točilnici pač ne pijejo samo whiskeyja s sodo, temveč si privoščijo tudi kokain in heroin.

Nesprejemljivo

Mlada žena (po prvem zakonskem prepiru): »In da se kaj takega nič več ne pripeti, Emil, ti predlagam: Kadar bova enakega mnenja, boš ti imel prav, če bova različnega, pa jaz.«

Mala Grace je izginila...

Velemestni detektiv pripoveduje o svojih zanimivih doživljajih v Ameriki

(Wj) Dunaj, januarja

Nápak je, če mislimo, da življenje detektiva moderne dobe ni več romantično. Mojstrski detektiv, poročnik Weisenstein iz Amerike, ki je že nekaj dni na Dunaju, je živ »nikalnik« takega mnenja. Weisenstein je pred kratkim prišel iz Newyorka na Dunaj, da pospeši izročitev znanega bigamista Ivana Podražaja ameriškim oblastvom. Detektivovo življenje je tako pestro, tako razburljivo in napeto, tako polno zanimivih doživljanj, da bi lahko o vsaki njegovi »zadevi« napisali velenapet kriminalni roman.

Mala Grace je izginila...

»Najčudnejši kriminalni pripetljaj, ki sem ga pomagal razvozlati«, pripoveduje mister Weisenstein, »je tragedija male Grace Buddove. Njen brat je bil brez zasluzka in je leta 1928. priobčil v nekem dnevniku mali oglas, da išče službo. Nekaj dni nato se je zgledil pri Buddovi materi starejši gospod in se ji predstavil za farmarja Franka Howarda. Dejal je, da bo zaposlil njenega sina na svoji farmi, če je fant le količjak prida. Sina takrat slučajno ni bilo doma in mati je bila sama s svojo desetletno hčerko Grace v stanovanju.

Farmarju je bil srčkani otrok tako všeč, da je kar ročno poprosil mater, naj dovoli hčerki, da pojde k njegovim mali Rut, ki ima popoldne »povabljenec« na čajanko. Nič hudega ne sluteča mati je staremu možu kaj rada zaupala svojo hčerko, prosila ga je le, naj jo proti večeru sam pripelje nazaj.

Od tiste usodne ure ni bilo o mali Graci ne duha ne sluha več. Policija je napravila, kar je mogla, toda ves njen trud je bil zaman. Zdelo se je, da se ne bo nikdar več slišalo o srčkani Graci in o hudobnem staremu možu. Toda pred nekaj meseci, več ko šest let po skrivnostnem izginotju, je dobila uboga mati pismo neznanega moža, ki se je hvalil, da je morilec njene pogrešane hčerke.

Magična svetilka odkrije skrivnost

Nesrečna mati je nesla pismo na policijo. Ugotovili smo, pripoveduje dalje Weisenstein, »da je bil na ovitku prvotno natiskan naslov neke tiskarne, ki ga je pa pošiljatelj po-

Uboge tašče!

»Slišal sem, da je tvoja tašča nevarno bolna.«

»Bojna je res, nevarna je pa le, kadar je zdrava.«

V letovišču

»Ti, stara, meni se zdi, da naša dva gosta sploh nista poročena. Koj danes jima povišajte

polnoma ostrgal z britvijo. Toda s kremenčevu lučjo se nam je posrečilo dognati naslov, ki je bil prej natiskan na ovitku.

Detektiv so precej nato odšli v pisarno tiste tverke in povprašali uradnike, ali ni morda kateri izmed njih odnesel domov ovitka z natisnjenim naslovom tverke. Javil se je mlad uradnik in dejal, da je nekdo vzel nekaj takih ovitkov s seboj domov. Pustil jih je pa na svojem prejšnjem stanovanju, ko se je pred meseci preselil.

Strašno priznanje

Gospodinja, ki je oddajala stanovanje, je povedala, da je stanoval pri njej neki star gospod, Albert Fish po imenu. Sicer se je bil spet izselil, dejal je pa, da bo prišel še po pošto, ki bi zanj prišla. Policija je odredila stalno stražo v stanovanju bivše Fisheve gospodnje. In res se je že čez nekaj dni vjela miš v nastavljeno past.

Detektiv je Fisha aretirati in ga odvedel na policijo. Pri zaslišanju je priznal strašne podrobnosti. Nesrečno Grace je bil spjel s seboj v neko zapuščenno lovsko hišo v Westchesteru (predmestje Newyorka) in jo tam zadel, nato pa razrezal na koščke in v gozdu pokopal. Dejal je, da je bil takrat pijan krvi in da je moral moriti. Tudi kesneje, ko se je spomnil tega strašnega dejanja, ga je zmerom obšla divja duševna pijanost in izmišljal si je zmerom znova načine, kako bi ubogo otrokovo mater čim bolj trpinčil.

Kje je 20.000 dolarjev?

»Prav tako zanimiva, čeprav manj žalostna je zadeva, za katero je bil zapleten neki mlad bančni uradnik. Banka, pri kateri je služboval, se je preselila v drugo poslopje. Kljub vsej previdnosti in strogu nadzorstvu je takrat zmanjkalo 20.000 dolarjev. Vse bančne uradnike, ki so bili pri selitvi, je policija zaslišala, toda vsi od prvega do zadnjega so sumničnje zavrnil. Kljub temu je policija čez pol leta nadzirala početje vseh teh uradnikov v zasebnem življenju.

Oni mladi uradnik se je med tem že poročil. Meni se je pa čudno zdelo, da si je najel stanovanje v najdražjem newyorškem okraju. Tudi sicer si je uredil stanovanje nad vse razkošno. To mi ni šlo v račune; kajti njegovi dohodki so bili vse prej ko obilni. Vzel sem ga na piko, vendar ki nisem mogel prijeti ali kar koli ukreniti, dokler nisem dobil dokazov.

Psiček je pojedel tisočak

Šel sem torej k hišniku, ki je pobiral sleherno jutro odpadke in smeti pri strankah. Naprosil sem ga,

Flirtanje na debelo

(Al) London, januarja

Pred mladostnim sodiščem v Windsoru se je moral te dni zagovarjati neki 16letni fant, ki so ga pošten oblasti iskale že nekaj mesecev.

Pobalin je imel namreč navado, da je telefoniral iz uličnih telefonskih kabin; ko ga je telefonistka s centrale vprašala, katero številko bi rad, jo je pozdravil z besedami: »Halo, srček — kaj je novega? Ali bi se lahko dreval spet dobila?« Telefonistka mu je odgovorila, da še ni zvezan in da naj vendar še pove, katero številko želi; tedaj je pa vselej pritisnil na gumb, ki je nalašč za to, da nanj pritisneš, če nisi mogel govoriti z zaželeno številko — in dobil svoj penny, ki ga je pred razgovorom vrgel v avtomat, spet nazaj. Tako ga ni noben govor nič stal.

Zastopnik pošte je izpovedal, da se je ta zloraba v nekaterih mestih na deželi že tako razpasla, da poštne centrale kar obupujejo. Zato zahteva zelo strogo kazni.

Toda sodišče fantalina ni obsodilo zaradi zlorabe, temveč zaradi kraje državnega električnega toka, in sicer na 10 šilingov — s pripombo, da ga bo drugič, če se stvar ponovi, poslalo v poboljševalnico.

Obrekovanje je ko tleče ogelje: česar ne požge, očrni. Voltaire.

Kaj beremo drugod

Kratke zgodbe in zanimivosti od vsepovsod

Geslo vzel s seboj v grob

(Wq) Dunaj, januarja
Gospodična Pavlina A. je bila dobra prijateljica nekemu zdravniku. Pred kratkim je pa zdravnik nevarno zbolel in je hotel svojo drago preskrbeti za bodočnost, če bi se mu kaj človeškega pripetilo. Dal ji je zato hranilno knjižico na 25.000 šillingov in jo prosil, naj si zapiše njeno geslo. Toda Pavlina ni marala; bala se je, da je ne bi imel za preveč sebično, razen tega mu pa ni hotela s tem priznati, da je njegovo stanje že tako resno. Med pogovorom ji je pa potem sploh pozabil geslo povedati.
Nekaj dni nato dobi gospodična Pavlina vest, da je zdravnik nenadno umrl. Toda ko je hotela kmalu potem dvigniti denar, ga ji v hranilnici niso izplačali, ker ni vedela gesla. Le s pristankom pokojnikovih sorodnikov bi ji bili pripravljeni ustreči. Toda dediči so se upirali z vsemi štirimi; Pavlini zato ni kazalo drugega, kakor da gre pred sodišče.
Nu, tam so se naposled spričo tragičnih okoliščin vendarle zedinili: gospodična Pavlina je dobila geslo, zato se je pa obvezala, da bo sorodnikom izplačala pol pokojnikove naložbe.

Človek, ki mu plebiscit nese

(Op) Pariz, januarja
Nekemu Posaarčanu — po polkicu je trgovski potnik — je plebiscit nese; tako se je vsaj ondan sam pohvalil v neki tukajšnji gostilni po tretjem vrčku piva.
»Stalno živim v Mehiki,« je pripovedoval gostom, »vsaki dve leti pa pridem domov v Saarbrücken, da vidim, kaj mi počne družina. Letos je pa slabša s kupčijo, zato sem že skoraj opustil misel na obisk v Evropi. Tedaj pa dobim vabilo na nemški konzulat: plačajo mi vso vožnjo, mi tam povedo, če se odpeljem glasovati. Iminenito, dva tisoč mark — juhe! Ko se priglasiš v Saarbrücken, mi pa še »Nemška fronta« nasteje sto mark »za življenje med plebiscitom. Te sem pa lepo spravil v žep, saj sem stanoval in jedel pri svojih doma. Nu, kaj rečete?«
Napravil je globok požirek in povzel: »Kajpada sem glasoval za status quo.«
»Ali ste mar nasprotnik Hitlerja?«
»Nu, prijatelj mu ravno nisem, priznam. Toda v glavnem sem si dejal, veste, da bi bil status quo le začasna ureditev — nu, in ko bi se vršil nov plebiscit, bi mi nemara spet plačali vožnjo iz Amerike!« (Jourc)

Pes telefoniral po policijo

(x) Manchester, januarja
Pes, ki zna telefonirati, je v kriminalni zgodovini prav gotovo nevsakdanja reč. Nu, in takšna nevsakdanost se je pred kratkim pripetila pri nas.
Pri nekem tovarnarju so vlomili v njegovo vilo, ko gospodarja ravno ni bilo doma. Toda pustil je za varstvo hiše veliko dogo. Vlomilci se je pa niso ustrašili; nagnali so psa v prtičje in ga tam zaprli v neko sobo, kjer je stal na mizi telefon. Pes je začel lajati in v svojem nemiru prevrnil telefonsko slušalko.
Njegovo lajanje je slišala uradnica na pošti. Ker si stvari ni znala prav razlagati, je poklicala policijo, prepričana, da nekaj ne bo v redu. In res je policija prišla ravno š — o pravem času, da je zalotila tatove — baš v trenutku, ko so jo hoteli z obilnim plenom pobrisati.

Česa ne stori spodoben tat

(Aq) Varšava, januarja
Med neko sodno razpravo se je zgodilo, da so predsedniku sodišča ukradli krzneni suknjo. Drugi dan se je zglasil pri njem neznan mož in mu prinesel njegovo suknjo, zraven pa pismo varšavske tatinske bratovščine. Odprl ga je in bral v njem:
»Ne zamerite, gospod predsednik! Netaktna dejanja je kriv neki naš član-zacetnik, ki še ne ve, da je za vsakega spodobnega tatu sodnik nedotakljiv. Krivce je dobil primerno svari in ukor.«

Spodobni ljudje

(Ap) Dunaj, januarja.
Izpred sodišča. Jožefino L. sta tožila zakonca P., da jima je vrgla straniščno metlo v glavo. Zakonca sta kot oskrbnika hiše terjala gospo Jožefino za zaostalo najemnino, iz tega se je pa rodil prepir.
»Kakšna ženska je obtoženka?« je vprašal sodnik.

Tožitelj: »O, saj sta spodobna človeka... razen par reči. Vzemimo najprej njo. Ob desetih zvečer vam gre zdoma in se vrne ob dveh zjutraj. Potem vam pa stoji na cesti in žvižga in se dere, dokler ji mož ne odpre. S hišno gospodinjjo sta si v pravdi, a kadar pride kakšen upnik, ga oba skupaj opljuvata. Drugače sta pa spodobna človeka.«
Sodnik je obsodil obtoženko na 15 šillingov ali na tri dni zapora.

Višek Birokracije brezobzirnosti

(Oq) Pariz, januarja
Pri nas na Francoskem imamo dosti zlata, pa v zvezi temno mnogo državnih upokojencev še od jeseni čaka na pokojnino. Mogoče zato, ker je državna blagajna v zadregi, boste rekli; v zvezi tolikšnim zlatim bogatijam vaše narodne banke takšna zadrega v današnjih časih vseobčne krize ne bi bila nič čudnega.
Mimo usekali! Edini vzrok je, da so pošli snopiči z nakazili za pokojnino! Pošli so bili že jeseni. Toda da bi jih dali takoj na novo tiskati, ne gre; sveti Birokraciji pravi, da je treba počakati sprejetja novega proračuna.
Parlament je proračun sprejel in naročba je jedrno romala v državno tiskarno. Toda kakor pri vseh državnih podjetjih tudi tod naglica ni nič prida; tako »tiskajo« ta nakazila že nekaj mesecev, pa jih še od nikoder ni. In ubogi upokojenci si zadržavajo pas... (Jourc)

Plačan budilec

(An) London, januarja
V Londonu si je začel neki nezaposlen delavec služiti kruh kot živa budilka. Njegovo delo se začne ponoči ob dveh; takrat mora zbuditi peke v svojem okraju. Od pekov gre pa dalje po drugih hišah in budi ljudi ob uri, ki so si jo izgovorili.
Budilec pravi, da mu poklic čisto lepo nese. Samo paziti mora, da ne zaspi — zakaj, on sam nima budilke, da bi pazil nanj...

Žrtev Grete Garbo

(Ap) Pariz, januarja
Pred kratkim so prepeljali v umobolnico nekega vojaka iz pariške garnizije; siromak je imel fiksno idejo, da je žena Grete Garbo.
To ne bi bilo še nič posebnega; žalostno pač, in pika. Zda pride pa komična plat. Narednik, ki je imel o zavdi napraviti pismeno poročilo, je namreč napisal, da je umobolnež »vemer govoril o neki Greti Garbo, ki so jo, kakor znano, v svetovni vojni kot vohunko ustrelili.«
Naredniku so se samo malo zmešali pojmi: Grete Garbo je zamenjal z Mato Hari. Pa mu ne smemo zameriti; saj je ravno Greta igrala pred nekaj leti v filmu proslulo vohunko.

Na svetu je res vse mogoče

(x) Edinborough, januarja
Neki tukajšnji odvetnik, Chesterfield po imenu, se je pred 20 leti slučajno mudil pri nekem svojem prijatelju, ko so le-temu sporočili, da mu je žena povila hčerko. Kmalu nato si je smel tudi odvetnik ogledati novorojenko; že prvi pogled nanjo ga je tako navdušil, da je vzkliknil:
»To srčkano punčko bom vzel za ženo!«
Ne mislite, da je bila šala. Ko je pred kratkim dosegla takratna punčka polnoletnost, je odvetnik izpolnil obljubo. Seveda je nenavadna poroka zbudila veliko senzacijo in spravila vso Angleško na noge.

V smrt, da reši očeta

(x) Tokio, januarja
Na Japonskem se je še do današnje dne ohranilo praznovanje, ki terja človeško življenje v odkupnino za veliko srečo ali čast. To praznovanje je spet zahtevalo mlado in cvetočo človeško življenje.
V Sunarumi, neki vasi blizu prestolnice, so vaščani izvolili za župana uglednega moža, Osakija po imenu. Ta čast je po trdnem prepričanju njegove praznovanje hčerke spravila dva člana družine v življensko nevarnost. Ljubčič otrok se je zbal, da ne bi usoda segla po njenem očetu; da ga obvaruje smrti, je šla in skočila v vodnjak pred hišo — da s svojim 25 letnim življenjem odkupi tistega, ki jo je spravil na svet.

Kako se piše Shakespeare

(a. s.) Ni ga skoraj imena, ki bi se pisalo na toliko načinov kakor ravno ime največjega dramatika vseh časov, Angleža Shakespeara. On sam se je v svoji oporoki podpisal *Shakspeare*. Prva izdaja njegovih del ga imenuje *Shakespear*, torej tako kakor ga danes pišemo; v tej pisavi pomeni človeka, ki vihti sulico ali kopje. To ime je podelil pesnikovemu dedu angleški kralj za njegova junaštva na francoskih bojiščih.
V občinskih registrih mesta Stratforda ob Avonu, kjer se je pesnik rodil in pozneje stalno živel, srečamo štirinajst načinov pisanja njegovega imena: 69 krat je zapisano *Shakspear*, 18 krat *Shakspeare*, 17 krat *Shakspeyr*, 13 krat *Shakespere*, 9 krat *Shazspere*, 8 krat *Shazpeyr*, 5 krat *Shaksper*, po 4 krat *Shakesper*, *Shakesper* in *Shakysper*, 3 krat *Shakespere*, 2 krat *Shakspeare* in 1 krat *Shaksper*.

Zanimivo je, da je njegovo ime na naslovnem listu drame »Lear«, izdane leta 1608., natisnjeno z vezajem v sredi: *Shake-speare*.
Omembe je vredno tudi to, da je Goethe v mladih letih na prav poseben način pisal velikega Angleža, namreč takole: *Schäkespear*. (»Prager Tagblatt«, Praga.)

Nekaj bi manjkalo tem vrsticam, če ne bi povedali, da se zadnje čase

VARČNA GOSPODINJA PERE LE Z ZLATOROG-OVIM MILOM, ker si vsled njegove izdatnosti prihrani denar in ker je radi njegove velike čistilne moči kljub manjšim stroškom njeno perilo vedno lepo in čisto. Gospodinja, ki zna obrabiti denar, trdi: »Le Zlatorog mi lo do belo perilo! In to je tudi res. — Samo enkrat preizkusite Zlatorog-ovo milo in nikdar več ne boste prali drugače kakor le z Zlatorogom. Zahtevajte pri svojem trgovcu vedno izrečno le Zlatorog-ovo milo!«

nekateri pri nas zavzemajo v imenu fonetike za izpremembo naše dosedanje pisave Shakespearjevega imena v pisavo Šekspir. To bi bil tedaj — če prištetemo Goethejevo mladostno varianto — šestnajsti način pisanja dramatikovega imena. Da se ne izgovori Šekspir, nego Šekspir, bi pri tem samo mimogrede pripomnili.

Salomonska rabsodba

(Ar) Pariz, januarja.
Neki veletrgovca, ki mu je njegov prijatelj izneveril ženo, je v pislih nekaterim znancom obsojal početje moža, ki mu je »uničil zakonski mir«. To je prišlo tudi ljubimcu na uho; ker so je vsemu videzu na kljub delal nedolžnega, je tožil moža zaradi obre-

Plošče — gramofone

izposojamo, zamenjavamo, prodajamo in kupujemo
ELEKTRON d. z. o. z.
Ljubljana, Tavčarjeva 3

kovanja na odškodnino 200.000 frankov.

Mož se je skoraj onesvestil, ko je to izvedel... s sodnije. Kap ga je pa malone zadela, ko je nekaj dni nato dobil še pismo... od ljubimca. V njem mu je le-ta sporočil, da je v njegovem stanovanju umrla zakonolomska žena. Spričo velike žalosti, je dodal, se zato »zadovolji« z 10.000 frankov odškodnine.

Stvar se je te dni končala pred sodiščem. Zakonskega moža so obsodili na 1 frank odškodnine, češ da so njegova obrekovalna pisma načelno kazniva, po drugi strani so pa ljubimcu napravili vse pravne stroške, češ da je s preveliko odškodninsko zahtevo segel daleč čez svoje pravice.

Otok pijancev

(Wl) Melbourne, januarja
Vlada avstralske države Novi Južni Wales je pogodila nov način za pobijanje pijančevanja in uživanja mamil. Nekaj ur vožnje od severnega obrežja Nove Zelandije leži samotna otoka Pakatua in Rotarua. Na ta dva otoka da gosposka prepelja vse tiste moške in ženske, ki čez mero pijejo ali so pa vdani opiju, morfiju in drugim nevarnim mamilom.

„Najboljši Dr. OETKER-ja so preparati“!
kdor jih pokusi, trdi vsaki.

Na Rotaroi so internirani izključno samo moški, na Pakatui izključno ženske. Moški morajo opravljati lažja poljska dela, ženske pa kuhati, šivati in krpati. Nadzirajo jih člani Armade zvečanja.

Na teh otokih izobčencev morajo grešniki ostati najmanj leto dni, če ne kažejo volje za poplavljanje, pa še dalje. Ker alkohola ne mamil ne morejo dobiti od nikoder, se kmalu svoje strasti popolnoma odvadajo. Ko se grešniki vrnejo iz pregnanstva, ostanejo še pet let pod nadzorstvom in če se le količkar pregreše, jih spet pošljejo na lepše.

Ali ne bi bila taka poplavljalnica priporočljiva tudi marsikod v Evropi?

Kubanska bilanca

(Lj) Prebivalci »antilskega biserca« se zadnja leta pač ne morejo pritoževati, da bi jim bilo preveč enolično in dolgočasno. Berite tole jedrnatostalstiko za leto Gospodovo 1934, potem pa sami presodite!

Lani so na Kubi doživeli:
3 predsednike republike,
10 vladnih kriz,
33 rekonstrukcij vlade,
2 poskusa komunistične revolucije,
9 vojaških zarot,
1 zaroto, ki jo je skuhala sama havanska policija,
1 poskus državnega prevrata opozicijske stranke ABC,
1 »pronunciamiento« (t. j. generalni upor),
1 vstajo na morju,
2 splošni stavki in 10 velikih delnih stavk,
2000 bomb eksplodiralo v vsej republiki,
20 mrtvih in 200 ranjenih pri političnih atentatih,
85 mrtvih in več ko 400 ranjenih v manjših spopadih (ponuja je streljala, spuščala solziljive in druge pline itd.),
1 atentat na poglavarja države,
3 atentate na vrhovnega poveljnika vojske, in
7 atentatov na poslanika Združenih držav.

Drugače pa vlada na otoku mir. (Po uradnih statistikah, priobčenih v barcelonskem »El Diluvio«.)

Hitlerju se ne mudi

(On) Pariz, januarja. 2. avgusta 1934 je postal Adolf Hitler predsednik nemške republike in državni kancelar.
6. januarja 1935 je pa predsednik francoske republike dobil pismo, v katerem mu Nj. Eks. Adolf Hitler sporoča, da je 2. avgusta 1934 prevzel ti funkciji.

Pet mesecev pozneje! Nerazumljivo tem bolj, ker so Nemci znani kot vestni in birokratski uradniki.

Sveta nedolžnost

(Tk) Monakovo, januarja. Kurt in Inga, najobudna potomca znanega monakovskega umetnostnega zgodovinarja, sta prvič z očetom v muzeju. Njemu je osem let, njej šest in pol.

Otroka se ustavi pred sliko, ki predstavlja izvirni greh. Oče jima razloži: Adam in Eva... kača... jabolko...
Polobna tišina. Zda se pa oglasi Kurt. Vedel bi rad, kdo je na sliki Adam.

»Ali si neumen?« ga pouči sestra. »Kako naj neki očka vidi — če pa nista oblečena!«

Če sodnik slabo sodi

(Ok) Aachen, januarja
O angleškem sporitem običinstvu govore, da je najboljše na svetu. Francosko je že dosti manj, a o nemškem še skoraj nikoli nismo slišali, da bi uganjalo pristranosti. In vendar se je te dni pri nas pripetil incident, ki malone postavlja nemško objektivnost na laž. Se dobro, da je stvar bolj komična ko tragična.

V Aachnu se je namreč vršila waterpolska tekma. Gledalci pa niso bili nič kaj zadovoljni s sodnikom. Ko se mu je spet ponesrečila neka odločba in je po krivem zapisal, je neka gledalka kar pobesnela. Zgrabila je siromaka za suknjič in ga srdito sunila v vodo.

Morali so ga potegniti iz vode in ga odediti. In pri tem se je pokazalo, da zelo slabo plava. Stvar se je kajpada končala na policiji, tekmo so pa sploh morali razveljaviti, ker je nesrečni sodnik pozabil pogledati, koliko je bila ura, ko ga je bila fanatična gledalka sunila v vodo.

Doktorske diplome na debelo

(Wq) Praga, januarja
Praška policija je te dni prišla na sled sloparski družbi, ki je kar na debelo izdelovala doktorske in inženjerske diplome. V ta namen je izdajala poseben časopis z napihnjenim naslovom »Via«, uradno glasilo gospodarstvo-kulturnega društva v Pragi. Časopis očitno ni imel drugega namena kakor izvahati naslove ljudi, ki bi bili pripravljeni odrediti par tisočakov za lepo izdelano doktorsko ali inženjersko diplomu. Funkcionarje te dične družbe so prijeli; eden med njimi je pravi, praveat inženjer s pristno diplomu.

Na praški policiji se je koj po teh aretacijah oglasilo več praških trgovcev in izpovedalo, da so jih njihove slavohtepne žene tako dolgo pestile, dokler se niso obrnili na družbo »Via«, da jim dobavi zaželeno akademsko »šaržoc«.

Poplačana poštenost

(Oj) Pariz, januarja
Nekemu trgovcu se je pripetila nesreča: od več kupcev je dobil ponarejene bankovce po deset frankov.

Mož je bil pošten in jih ni maral oddati dalje; rajši je šel v narodno banko in jih izročil pristojnemu uradniku.

Pristojni uradnik je brez besede vzel v eno roko pet desetakov, v drugo pa velike škarje in bankovce drugega za drugim vestno prestrigel na dvoje.

»Hvala,« je rekel nato. In mož-poštenjak je šel, kakor je prišel. Najbrže bo ponarejenec še v drugo prinesel...

5 milijonov za napitnino

(x) Newyork, januarja
V nekem newyorškem predmestnem restoranu je kuhar tako imenitno pripravil nekemu gostu najljubšo jed, da je le-ta prosil poslovojdjo, naj mu dišnega kuharskega umetnika vendar predstavi.
Tako se je tudi zgodilo. In tedaj je hvaležni gost, neki trgovec, izročil kuharskemu mojstru v zahvalo loterijsko srečko.

In glej, srečka je zadela: 135.000 dolarjev ali dobrih 5 milijonov dinarjev je spravil srečni kuhar v žep. Najlepše pri vsej zgodbi je pa to, da bi bil radodarni gost vesel, če bi sam razpolagal le s pol toliko imetja, kolikor ga je nevede zavrgel v navalu svojega želodnega navdušenja.

Cigareta namestu narkoze

W. O. Newyork. Newyorški časniki pišejo o prečudni zadevi v kaznilnici na Welfare-Islandu.

Kaznjenci so se kar na lepem stepli. Na nepojasnjen način je nekdo zaril kaznjencev Fatigato nož v glavo, prav do možganov. Fatigata so takoj prenesli v kaznilniško bolnišnico. Zdravnik je seveda skušal najprej izdreti ranjencu bodalo iz rane, toda krhko rezilo se je zlomilo. Šele tri ure kasneje se je z operacijo posrečilo, da so ranjencu izvlekli rezilo. Pacient je pokazal toliko junaštva, da so se mu vsi čudili. Za nič ni maral, da bi ga uspaali. Med operacijo je ves čas kadil cigareto, bil je pa tako miren in potrpežljiv, da ni niti trenil z očesom. Po končani operaciji je izjavil, da ni čutil prav nobene bolečine in da se mu zdi, kakor da se ni nič zgodilo. Ležal je le nekaj dni in ni imel nič vročine.

Zdaj mu je samo to žal, da mora nazaj za zamrežena okna.

Raztresenost se maščuje

(Oj) Pariz, januarja
Ali mi boste verjeli, če vam povem, da je bilo do 19. novembra 1934 nič manj ko 14.937 dobitkov državne loterije, ki ni nihče prišel ponj? Dobitniki so z njimi podarili državi celih 7 milijonov frankov.

Saj bi človek že razumel, da se je 14.831 lastnikov dobitkov po 200 frankov velikodušno odreklo temu, kar jim gre, državi v korist. Kaj boste pa rekli o onih 75 srečnežih, ki se ne zmenijo za dobitke po 10.000 frankov? In o 17 dobitnikih, ki pridejo vsak ob 50.000 frankov? In kakšni raztreseni »profesorji« so neki onih 13, ki se pokašljajo na 100.000 frankov?

In naposled: ali ne bi človek tepel onega raztresenca, ki menda še do danes ne ve, da je zadel cel milijon? Še do danes ga namreč ni po denar! (Jourc)

Beli avto

Madžarski napisal E. Roboz

Koprneče je stalo lepo in vitko dekle in se naslanjalo s komolcem na beli kameniti stebrič na terasi. Njen pogled je plaval daleč tja čez pusta polja. Hrepeneče se je upiral tja proti mestu, kjer so velike palače in gledališča, tja kjer so doma uspeh, sijaj in hrušč. Cesta se je vila pod njenimi nogami v daljo; tja se ji je hotelo, kamor je držala ta široka, gladka pot.

Nestrpno si je Vanda želela proči iz hiše svojega očeta, starega okrajnega zdravnika, proč iz dolgočasja, proč iz obupnega brezdelja. Mlada je bila, lepa, slavo-hlepna in pripravljena na boj. V tej sivi in pusti podeželski okolici se je čutila kar tujo. Njeno edino in največje razvedrilo so bili avtomobili, drveči po cesti.

Že nekaj tednov je zbujal Vandino pozornost eleganten bel avto. Voznik ga je zmerom sam sifiral. Njegovi rjavi lasje so se zlato lesketali v solnčnem svitu, njegov profil se je ostro izražal iz okolice. Ko ga je Vanda že v četrto ali peto videla, kako mimo drvi, je stopila po kodak in skušala spraviti drveči avto na ploščo. Pa se ji ni posrečilo. Naposled je pa vendarle napravila še dosti dober posnetek. Takrat si je voznika belega avtomobila lahko natanko ogledala. Vanda je opazovala fotografijo, nato jo je pa z vzdihom sanjavo spustila iz prstov. Ah, ta avto se pač ne bo nikdar ustavil pred hišo vaškega zdravnika...

Toda pred nekaj dnevi je Vandi prišla drzna misel na um. Če bo zmerom čakala samo naključja in križem rok prežala na srečo, ga najbrže nikoli ne bo srečala. Srečo je treba zgrabiti za rogove, od usode mora vse izsiliti, kar ji je doslej pritrkala. Beli avto noče sam od sebe obstati! Prav — ga bo pa treba ustaviti. Drzni voznik noče stopiti iz avtomobila! Prav — ga bo pa treba sneti iz njega! V ranem jutru je bil beli avto spet privožen mimo hiše. Vanda je vedela, da se bo popoldne spet vrnil. Zbrala je vse velike žeblje, kar jih je našla v hiši, in jih skrivalaj posejala po cesti, kakih sto korakov od hiše. Naj bo pnevmatika še tako dobra, tega ne bo prenesla!

In zdaj je stala Vanda na terasi in koprneče in s strahom hkratu prežala na beli avto.

Mračilo se je že, ko se je prikazal v dalji. Vanda je vztrepetala. Še eno minuto! Na cesti, gladki ko ravnilo, je drvel avto. Takrat se je lepo dekle skesalo svojega atentata nanj. Da se le ne pripeti nesreča!

Tedaj je glasno počilo in potem še enkrat. In zdajci se je avto ustavil. Deklica se je veselo zasmejala. Hvala Bogu, nič hudega se ni zgodilo.

Stopila je v sobo. Stari okrajni zdravnik je mirno kadil svojo pipo in bral časnik.

»Papa,« je veselo vzkliknila Vanda, »nekemu avtu se je sto korakov od tod pripetila pokvara. Pošljiva Johana tja, mogoče bo mogel kaj pomagati.«

Toda počili sta bili dve pnevmatiki. Rezervno kolo je bilo pa samo eno na razpolago. Sluga je odvedel ponesrečenega sportnika v hišo.

Vandi se sicer ni posrečilo skriti svoje zadovoljstvo, zato pa ni mogla premagati svoje zadrege. Val krvi ji je udaril v obraz, ko je ponudila došlecu roko.

»Inženjer Gabor Ivanyi,« se je predstavil tujec.

Bil je širokopleč in visokorasel mož; imel je utrjene mišice, energičen obraz in stroga usta. Toda njegove oči so bile tople, smehljajoče se otroške oči.

Johan je s konji potegnil pokvarjeni avto v kolnico. Z novimi pnevmatikami se je vrnil iz mesta šele drugi dan okoli poldne. Inženjer je pa za prijazno vabilo ostal v gostoljubni hiši. Vanda si je z velikim zanimanjem ogledovala ranjeni avto in venomer izpraševala. Mlad mož ji je pa vneto stregel s strokovnjaškimi razlagami.

Inženjer je ostal do večerje in potem čez noč pri zdravnikovih.

Zal mu ni bilo treba biti. Stari doktor je bil prijazen in zabaven mož, ki je znal prav dobro pripovedovati anekdote in dovtipe, na mizi so se pa iskrala imenitna vina, in Vanda je čudovito ubrano igrala na klavirju. Res ljubko in prijetno gnezdece je bila ta samotna vila s svojim starinskim pohištvom in razsipnimi ročnimi deli. In s pomladnim dehtenjem lepega mladega dekleta.

Zvečer sta ostala mlada človeka sama, zakaj zdravnik je moral še k bolnikom. Vanda je razkazovala gostu slike, ki jih je sama napravila. Inženjer je bil kar presenečen.

»Saj ste pravi talent, gospodična Vanda! Morali bi iti h kakšnemu prestolniškemu profesorju v uk... Ali vas pa nemara sploh ne mika to velebestno življenje?«

»O, da ni moj oče tako privezan semkaj! Sama bi se pa v velebestnem pragozdu kar izgubila.«

»Ali nimate tam prav nobenega sorodnika ne znanca?«

»Ne.«

»Da bi se pa meni zaupali — tega se pač ne bi upali, kaj?«

Vanda ga je pogledala od strani, hudomušno mu je pomežiknila in se zasmejala:

»Prav res da ne!«

Inženjer jo je prijel za roko:

»Ali se me bojite? Kaj mi mar ne zaupate?«

Vanda je z deviško kretnjo pobesila glavo. Njeni plavi lasje so se lesketali kakor svila v luči električnih žarnic.

Mlad mož pa ni izpustil njene nežne drobne roke, temveč je segel še po drugi.

»Vanda, nekaj bi vam povedal, samo ne čudite se. Inženjer sem, mož grajenja, ustvarjanja, natančnega preračunavanja in točne izdelave. Kadar potegnem prvo črto, je vsa risba v moji glavi že dodelana. Kot mož naglega dejanja ne čakam slučajev in ne podlegam razpoloženju. Tako si tešem svoje življenje in — tudi svojo srečo. Samo za eno stvar imam veselje: za avto. Preden sem sedel za krmilo, sem bil počasn in neokreten. Zdaj sem energičen in uren in nikdar ne izgubim prisebnosti. Največjo hitrost vklopim in vendar znam v pravem trenutku ustaviti. Takšen človek sem...«

Ta dolgi uvod sem vam samo zato napravil, da ne boste presenečeni, če vam zdajle kratko in enostavno povem: Rad bi vas vzel s seboj, Vanda. Res vas poznam šele od današnjega popoldne, toda pri mojem času je ena sama poskusna vožnja zadosti, da motor popolnoma spoznam...«

Dekličina roka je vztrepetala v njegovi. Njene oči so postale malce vlažne, vzlic temu so pa odkrito gledale v nedolžne otroške oči pred seboj. Sram jo je postalo. Kako ji ta človek zaupa! Pa niti ne slutiti, da je bila prav za prav Vanda tista, ki ga je na zvihačen način privabila semkaj. Kako lahko bi zaradi žebeljev, posejanih po cesti, prišlo do hude nesreče!

»Ne, ne,« je zajecjajala Vanda.

»Ne poznate me še.«

»Poznam vas in ljubim vas, Vanda, in odločil sem se.«

Dekle se je nemo stisnilo k njemu. Prijelo jo je, da bi se mu iskreno izpovedala vsega, svoje

nakane... Toda kaj bo neki mladi mož na to dejal? Mogoče ga bo njeno priznanje streznilo?

Vzdihnila je in mu odtegnila roko.

»Gabor,« je zajecjajala, »ko bi vedeli...«

»Kaj neki, dete?«

»Kdo je to napravil... komu se imate zahvaliti za...«

Gabor Ivanyi se je nasmehnil:

»Za žeblje na cesti?«

Vanda se je zdrznila. O, gotovo jo bo zaničeval in preziral, če mu prizna svoje hudodelstvo. Molčala je in se spustila v pridružen jok.

Toda Gabor jo je spet prijel za roko in nežno prižel k sebi:

»Ljuba moja noričica,« je rekel s smehljajem, »meni vam pač ni treba ničesar pripovedovati. Koj prve pol ure sem vedel, komu se

Naš novi roman

Z razumljivo nestrpnostjo in neugnanu radovednostjo čakajo naši naročniki in bralci začetka našega novega romana. S pismi se obračajo na nas in nas izprašujejo, da, trije so se celo potrudili v naše uredništvo, meneč da bodo tako prej izvedeli kakor drugi, kako se bo imenoval naš novi roman. Danes odkrivamo to uredniško tajnost:

„V NAROČJU SREČE“

bo naslov našemu novemu romanu, izhajal bo pa v »Družinskem tedniku« vstrič z dosedanjim romanom »Grofom Monte-Cristom«.

Naš novi roman je pa tudi vreden zanimanja, ki so ga zanj pokazali naši bralci. Pisan je od začetka pa do konca nenavadno živo in tako zanimivo, da bodo naročniki komaj čakali novega nadaljevanja.

„V naročju sreče“

je eden izmed najboljših romanov, kar smo jih priobčili v preteklih šestih letih. Njegova ljubavna povest je tako točna slika resničnega življenja, da bo šla do srea vsem nežnim in čustvenim dušam; zakaj v notranjih doživljajih in bojih glavne junakinje bodo bralke dostikrat vidtele same sebe, svoja čustva in svoje sanje.

„V naročju sreče“

morajo razen Vas brati tudi Vaše prijateljice in Vaši prijatelji, Vaši znanci in sorodniki, naj bodo že v tujini ali doma. Opozorite jih na to še danes, da se bodo mogli o pravem času naročiti.

Naš novi roman bo tak, kakršnega ste si že tako dolgo želeli: roman čustev in ljubezni. Priobčevati ga začnemo v eni izmed prihodnjih števil.

imam zahvaliti za žeblje in za pokvaro. Zakaj vas je zdaj sram? Saj to je ravno najlepše pri najini pustolovščini! Tudi jaz ravnam prav tako kakor vi! Tudi jaz ne čakam naključja in se ne zanašam na muhavost usode. Rajši vzamem krmilo svojega življenja sam v roke! Prav tako ste vi storili, Vanda. Ustavili ste me in niste pustili, da bi šel svojo pot! Zakaj? Ker me niste marali radi meji? Ker niste hoteli moji postati?«

Sklonil se je k deklici in jo vroče poljubil.

(Wn)

Mrtvaška koračnica

Francoski napisal Henri Barbusse

Ko je stopala po predmestni ulici, ki jo je meglast dež izpremenil v temno in neprijazno sotesko, ji je bilo tako hudo, da bi se bila najrajši zjokala. Pa je vendarle hitro stopicala in zdaj pa zdaj preskočila medlo leskečoo se luže na tlaku.

Od daleč je bila njena vitka silueta skoraj elegantna: drobni gležnji, ozke nožice v ljubkih čevljih, črna obleka, tesno oprijemajoča se telesa, na glavi pa poveznjena čudna reč, ki naj bi bil klobuk. Toda izpod njega je gledal zal obrazek, obdan s kodrastimi plavimi lasmi. Od blizu je bila pa njena obleka le preveč tenka in ponošena.

Cepprav med naglo hojo ni utegnila dosti razmišljati, se je čutila žalostno do smrti. Vse se ji je zdelo tako ničevno, tako pusto in hkratu tako težko. Vse: njeno bedno življenje, tako čisto brez nad, vzlic njeni mladosti; trdo delo in siromašni zaslužek; žalostna usoda doma, v edini zatohli dušiči sobici, kjer je oče, žganja pijan, razsajal ko norec ali pa se plazil okoli matere s pohotnimi očmi; ogabni duh iz kuhinje, ki je že pred večerjo jemal ves tek; ubito zrcalo, pred katerim se je zjutraj oblačila; živinski sosed, ki je zjutraj prežal na hodniku nanjo, ko je stopila po vodo, in se ji požljivo režal v obraz.

In potem je bilo še to žalostno razpoloženje tega jutra, mrko kakor deževen solnčni zaton; neskončna enoličnost ulic in ta bolna brezupnost zgodnje deževne pomladi, mrzli sunki vetra in nenadne plohe, ki so njeno tenko oblečko delale še sirotnejšo.

Ali je pač še kdo na svetu, ki bi mu bilo prisojeno manj veselja?... Ni ga? Pač... tisti je, ki je prav ta trenutek stopil skozi vrata neke tovarne in krenil opoldne kakor Mimi po isti poti v ljudsko kuhinjo. Star je bil toliko kakor ona in zaprt je bil v ključavničarsko delavnico kakor ona v krojaški atelje.

Njegov blede obraz bi bil prav čeden, da ni imel upadlih lic in krvavih trepalnic. Šel je v vetru po lužasti cesti, skoraj opotekaje se, ne misleč na nič, iz strahu, da ne bi mislil nase in na svoj ubogi obstanek.

In tako ju je veter gnal njuni usodi nasproti.

Ze nekajkrat sta se srečala, slučajno, in danes, ne da bi si priznala, sta iskala to srečanje, kakor po naključju. In res se jima je posrečilo, da je Mimi zavila v ozko ulico, ko se je Pascal ravno prikazal na drugem koncu.

Obstal je, prikovan, kakor bi se mu bila vila prikazala. In ko je bila Mimi čisto pri njem, je tudi ona obstala, gledala njegove žareče oči in njegov hvaležni smehljaj. Plaho kakor dva prosjaka sta iztegnila roko drug proti drugemu in si ju stisnila, še preden sta si voščila dober dan. Trenutek sta postala in resno premišljevala, v katero smer naj zavijeta. Potem sta se obrnila proti vetru.

Ona je prva izpregovorila: »Jaz sem do enih prosta. Pa vi?«

»Jaz tudi!« je odgovoril.

Oba sta se zasmejala, nekam obojavljaje se izprva, kakor bi po-

skušala; ko sta obmotknila, sta jima bila obraza kakor ozarjena. Pri slehernem koraku se jima je zdel svet izpremenjen, da ga kar nista spoznala!

»Saj skoraj nič več ne dežuje,« je rekel on.

»Kako lepo je!«

Vsa srečna se je ozrla nazaj in ni videla, da je še prav tako deževalo kakor prej in da je okolica, kjer sta bila zdaj, pusta in ledeno neprijazna.

»Sediva malo,« je predlagala, »ko se je pa skoraj zjasnilo.«

Zadržal jo je, potegnil iz žepa časopis in ga razprostrl po mokri klopi.

»Ah!« je zašepetala, skoraj do solz ganjena epričo tolikšne pozornosti. »Kako dobri ste z menoj!«

Sedla je in ga pogledala s tako žarečimi očmi, kakor bi bila zavzela mesto na prestolu. On je prisedel z razbijajočim srcem. Nagnila je glavo in rekla: »Oče bi me natepel, če bi vedel, kje sem!«

»Mene bi pa matile,« je rekel on.

Ta priklie skupne nevarnosti ju je tako razvedril, da sta se nasmehnila drug drugemu: zasmejala se na glas se nista upala, ko sta bila pa tako blizu drug drugemu.

Nebo se je med tem še bolj zmračilo in prevleklo z gostimi črnimi oblaki, visečimi kakor žalne zastave.

»Poglejte vendar, kako lepo je zdaj!« je vzkliknila Mimi.

»Da,« je zajecjajal. »Skoraj pol ure imava še časa.«

Še malo sta hodila in prišla mimo pritličnega okna, čigar eno krilo je bilo samo pripro. Zagledala sta pusto, nesnažno in zapuščeno sobo in iz nje je zaudarjalo po trohobli. Sladka zona ju je izpreletela, ko sta pomislila na sobico, ki bi jo nekoč utegnili imeti. Sama zase — čisto samá.

Hodila sta... hodila... nise so postajale vse redkeje in nikogar nista več srečala. Čez nekaj časa sta prišla do visokega obzidja na levi; visok, bel zid in izza njega je vstajalo temno zelenje cipres. Pokopališče. In prikazal se je mrtvaški sprevod in počasi zavil mimo njiju. Obema hkratu je prišla ista misel: slavnosten sprevod, ki mu bosta ona a stopala na čelu, vsa resna in drhteča od pridušnega veselja — ona kot nevesta, on kot ženin...

To se jima je zdelo tako preprosto, tako prirodno, tako razumljivo, da jima sploh ni bilo treba besed za sporočitev teh sanj; in ko sta naposled šla dalje, so bili njuni prvi koraki tako plahi, tako počasni kakor bi vsa zasanjana stopala izpred oltarja v življenje...

Zapustila sta pokopališče vsa žareča od sreče, krenila ob belem obzidju in ga pustila za seboj.

Na kilometrskem kamnu, nedaleč od zidu, je sedel stari in vrtel lajno. Hlastno sta zavila proti njemu. Samo en valj je imel v lajni, samo mrtvaško koračnico. »De profundis,« kakor se za ta kraj spodobi. Najpretnostnejša žalostinka, kar jih je kdaj človeška otožnost spustila v zrak, tožba na smrt ranjenega, ki prosi za življenje in čigar melodija daje milo lidočim ledeno krinko žalosti in kesanja. Obstala sta kakor ukopana, zagledala sta se drug v drugega in v obeh jima je bil vrisk.

»Godba! Oh, kako je lepo!« je dehnila Mimi.

»Pojdiva! Pojdiva!« je zamrmral.

Šla sta dalje, poskočno in veselo, stopaje po ritmu turobne melodije, smehljala sta se v neprijazni dan in vse se jima je zdelo lepo — saj nista vedela, da jima je samo njuno otroško srce v dihu prve ljubezni tako preobrazilo svet.

(Wm)

Zakon je v večnem boju s pošastjo, ki hoče vse požreti: z navado.

Zakonski mož ne bi smel nikoli prvi zaspati in se poslednji zbuditi.

Balzac.

Mladim in marljivim ljudem je treba pomagati. Boj za uveljavljenje je dan današnji hud in težak. Posebno za človeka, ki hoče pošteno naprej.

Naš list je mlad in mladi ljudje so pri njem. Zato morajo biti tudi Vaše simpatije na njegovi strani. Zato je Vaša dolžnost, da ga podprete pri njegovem stremljenju, da postane vse večji in boljši in da se vse bolj razširi.

Vsakdo od Vas nam lahko po svoje pomaga. Prvo: da lista ne posoja dalje, in drugo: da mu pridobi vsaj enega ali dva nova naročnika.

Če ljubite »Družinski tednik«, če so Vaše simpatije na strani mladih ljudi in mladega lista, boste te simpatije in svoje zadovoljstvo z listom najbolj dokazali, če ga priporočite svojim prijateljem in znancem in jih pregovorite, da se nanj naroče.

Prepričani smo, da Vam pri količkaj dobre volje to ne bo težko. Na delo tedaj! In hvala Vam vnaprej!

Villa, Villa prihaja!

Povest iz junaške dobe mehiških bojov za svobodo

Kaj se je doslej zgodilo

Mehika je pod peto plemiških izkoriševalcev in pod bičem okrutnega tirana Diaza. Nikjer ni videti rešitve, tedaj pa vstane iz naroda maščevalec Pancho Villa, poznejši narodni junak. Srečamo ga ravno po veliki zmagi pri La Concepcionu; v njegovem taborišču je tudi Johnny Sykes, poročevalec »New York-Worlda«, ki je pozneje napisal Villovo zgodovino.

Danes je bila vrsta na lepotici Rositi iz La Concepciona. Villa me je prosil, naj opravi svečani poročni obred; seveda mu nisem smel odbiti, čeprav nisem vedel, kako se to napravi. Na srečo je imel Villa o tem veliko prakso in mi je sproti prišepetaval, kaj naj storim.

Poročni obred se je končal s svečano obljubo, da Villa po deveti uri zvečer ne bo več odhajal z doma in da bo gledal, da bodo vsi spoštovali njegovo novo ženo in vse druge njegove žene — zakaj drugače, je Villa zagrozil, bo poskrbel, da bo vsakdo pokopan z vojaškimi častmi...

Iz teh orgij brutalnosti in pohlepnosti, ki je v njih ječala Mehika, je nekega dne vstal mož, ki je sklenil s svojim razumom in z Villovo močjo osvoboditi svojo domovino in napraviti iz nje državo z moderno ustavo.

Nekoč dobi Villa vabilo, naj se oglasi pri Francescu Maderu, edinem politiku, ki je mogel rešiti Mehiko. Villa se vabilu odzove in se odpravi s svojimi vojaki k Maderu. Takrat sem bil postal že njegova desna roka; samo temu se imam zahvaliti, da sem lahko tako od blizu prisostvoval tem važnim dogodkom.

Prvi je stopil v Maderov kabinet Pancho Villa, jaz pa za njim. Villa pogleda Madera in pravi: »Mnogo sem slišal o vas, toda predstavljaj sem si vas drugače. Jaz sem Pancho Villa. Kaj bi radi?«

Francesco Madero ga je dalje časa pozorno opazoval, zame se pa še zmenil ni. To moje prvo srečanje z velikim Maderom mi bo ostalo v večnem spominu. Napravil je name neizbrisni vtis.

»Poslal sem po vas, Pancho Villa, ker ste edini človek, ki mi lahko pomaga, meni, Mehiki in našim ljudem. Vaš oče je umrl pod udarci biča tujcev-izkoriševalcev, ki so prišli k nam, da nas oropajo in izmogoajo. Slišal sem o vaših junaških delih, toda reči vam moram, da ne držite nobenemu cilju. Vi in vaši ljudje bi mogli pod razumnim vodstvom rešiti to deželo.«

»Poglejte,« je povzel Madero po kratkem premolku in pokazal na zemljevid, »toda je vaša domovina. Kamorkoli pogledate, povsod isti sestranski obrazi, isto ječanje in vpitje na pomoč. Naša domovina se ne more rešiti z maščevanjem nad peščico ljudi. Ne, to ni pot v svobodo. Samo redna vojska, Villa, organizirana in disciplinirana vojska more razčistiti položaj,« je zaključil Madero.

»A kje naj dobim to vojsko?« vpraša Villa.

Madera se spet obrne k zemljevidu in široko potegne z roko po njem: »Od onod pa do tod, Villa... Vse povsod nas čaka vojska... brez zastav in brez pušk. Vem, da takšna vojska ne more biti prida, toda edina pot je to. Pomagajte mi, Pancho, da jih zberem, pa boste videli, kako se bodo pod mojimi zastavami izpremenili. Iz sužnjev bodo postali ljudje. Vojska svobode bodo, miru in pravice. Namestu suženjstva pride delo — ali se je vredno za to boriti ali ne?«

III

Mehiko je objel kaos, in temu kaosu je bil Pancho Villa na čelu. Duh tega moža je dal moči njegovim ropakom in po vsej deželi je vstal bojni krik.

V prahu kopit svojih konj je puščal Villa za seboj premagana mesta San Andreas, Carnago, Jimenez, Sabosi Ojunaga in druge. Nekega dne je pa dobil pismo od Madera in jaz sem mu ga moral prebrati. Madero je pisal, da naj Villa brez odloga vrne v glavni stan.

Med tem je bil Villa postal že visok častnik v armadi svobode. Ko smo se vračali v glavni štab, smo povsod opažali veselje in navdušenje nad našimi zmagami.

Villa in jaz sva veselo stopila v Maderov kabinet. Toda to pot naju je manj ljubeznivo sprejel. Maderu namreč način Villovega bojevanja ni bil po godu; zakaj Villa ni poznal milosti, temveč je ubijal, ropal in požigal, kamorkoli je prišel — to je bilo pa ravno tisto, kar ga je tako zelo priljubilo v širokih množicah strastne

Pancho Villa in njegova najljubša žena: Wallace Beery in Fay Wreyeva

Mehike: ta način nekulturnega bojevanja je Mehikanom v krvi. Tako je le malo manjkalo, da se nista Madero in Villa razšla kot neprijatelja. Toda Madero je bil močnejši, zraven je imel pa še velik dar govora.

Villa se je vrnil na bojišče, toda moral se je podrediti poveljstvu generala Pascala. Ker general ni bil po mojem okusu, sem rajši ostal v štabu in od onod pošiljal svoja nadaljnja poročila uredništvu svojega lista.

Odkar sem pod poveljstvom generala Pascala, nisem dosegel še nobene pomembnejše zmage. Ne vem, ali je Pascal ljubosumen na moje uspehe, ali pa drži z našim sovražnikom Diazom.

Pri teh Villovih besedah toliko da se nisem od groze sesedel.

»Toda jaz sem že poslal poročilo svojemu listu in v njem pišem, da je Pancho Villa zavzel Santo Rosalijo pred očmi žurnalista Johnnija Sykesa,« sem vzkliknil in mu pokazal veliki naslov v listu.

»Saj sploh še nikoli nisem bil v Santi Rosaliji,« me zavrne Villa.

»Kdo ti je pa to pravil?«

»Neki natak,« je bil moj poparjeni odgovor.

V vročini tistih pasjih dni in v svojem mačku sem si bil izmislil največjo bitko tega stoletja. In te

razlogov Villi ni hotel pomagati. Ko mu je Villa nato izjavil, da bo sam naskočil mesto, mu je želel, da bi ga razsekali na kose. In s to željo smo se v temni noči odpravili na naskok Sante Rosalije.

IV

Gost mrak je obdajal več sto smelih jezdecev, ki jih je vodil Pancho Villa. Sedel je na konju in razlagal svoj napadalni načrt. Naenkrat zaslišim njegove poslednje ukaze in med njimi tudi to, da se bo napad vršil s severa.

»S severa?« se začudim. »Jaz sem pa napisal v listu, da z juga.«

»Izključeno — na jugu je reka.«

»Toda vsi ameriški listi so pisali, z juga,« sem trdovratno vztrajal na svojem.

»Koliko listov je to pisalo?« vpraša Villa.

»Šest milijonov,« sem brez pomišljanja odgovoril.

»E, potem bomo pa z juga napadli.«

In to je bila naša sreča. Santa Rosalija je bila na južni strani tako utrjena s prirodnimi mejami, da ni prebivalstvo niti v sanjah mislilo na napad s te strani. Le tej okoliščini smo se imeli zahvaliti, da smo že po kratki, a krvavi borbi mesto zavzeli.

Nato je sledila običajna proslava, kakršne smo imeli po vsaki dobljeni bitki. Villa je sredi najlepših žensk iz zavzetega mesta in sredi dve sto kitaristov slavil zmago na svoj način. Veselica se je končala s ponovno Villovo poroko. To je bila že sedemnajsta žena, kar sem jih imel priliko spoznati — zakaj prav toliko zmag sem slavil z Villo.

Drugo jutro me je prebudil sel, ki me je že tri dni iskal, da mi izročim brzojavko. Odprem jo in berem:

»Čestitam dobro poročilo santa Rosalija bitka objavljena tri dni pred poročili svetovnega tiska stop velika nagrada zagotovljena stop evgen stop«

Zapisal sem se v zgodovino!

Prišli smo v glavni štab borcev za svobodo. Vse povsod cvetje, navdušeno vzklikanje, veseli obrazi in radost. Villa je bil junak dneva. Tiran Diaz se je odpovedal in tako je bila za novega predsednika Madera prosta pot v prestolnico Mexico-City.

Nikoli ne bom pozabil poslednjega sestanka in razstanka med

Njene sanje

Drage bralke in bralci!

Nepodpisana dopisnica, katere članek smo priobčili pred dobrim mesecem na uvodnem mestu našega tednika, si prav gotovo ni mislila in tudi ne pričakovala, da bo z njim zbudila tolikšno zanimanje v naši javnosti, kakor ga je.

Tudi jaz nisem tega mislil, ko sem njeno pismo odprl, prebral in ga z uredniškimi pripombami za stavnico poslal v tiskarno.

Prav tako kakor njen rokopis so tudi drugi šli skozi moje roke. Vsak dan sem z velikim pričakovanjem odpiral ovitke in napeto prebiral dole dopise. Nekateri sicer niso bili za javnost, bodisi da ji že sami po sebi niso bili namenjeni, bodisi da so bili predolgi, krajšati jih pa nisem maral — zato sem pa te, ki smo jih priobčili, tako rekoč brez popravkov lahko poslal v stavnico, le podpis sem izpustil, kjer je bil. Dokaz, da znajo pisati ne samo poklicni časniki in uredniki.

In skoraj vselej, ko sem prebiral ta pisma, sem imel svet občutek, da se pred menoj odpirajo duše dobrih in nepokvarjenih bitij, žensk, ki nimajo druge želje, kakor da postanejo dobre žene in skrbne matere. Kolikokrat so me genile v srce, kolikokrat je bilo še meni hudo, da še niso našle svoje skromne sreče, ki bi jim jo tako iz srca privoščil. Ne vem, ali so bogate ali revne, lepe ali ne: vem samo, da je sveto njihovo čustvo in lepa njihova duša. To dokazujejo njihove misli, kratki, lepi in nežni odlomki iz romana njihovega življenja.

Vsakdo od nas ima svoj življenjski roman. V njem je dosti lepih reči, pa tudi žalostnih. Mi smo brali samo žalostne, bolne in domotožne odlomke deviških src, ki nikoli niso nikomur želela zlega. Dekliških src, ki hrepene po mirnem in tišem domovanju in dobrem možu in ki bi danes ali jutri hotele zaslišati v tišini družinskega doma toli nežni glas: Ma-ma...

Vsak je svoje sreče kovač. Mnoge izmed Vas, ki ste pisale ali vsaj z živim zanimanjem spremljale pisanje in želje svojih vrstnic, boste gotovo ućakale, po čemer koprnite. Prepričan sem. Samo ne obupajte in ostanite, kakršne ste se pokazale v svojih pismih.

Dostikrat ste že slišale in tudi jaz sem slišal, da vlada danes povpraševanje po drugačnih dekletih kakor nekoč. Pa mislim, da ni res. Vsak moški hrepene po mirnem domu, po dobri in nežni ženi in skrbni gospodinjici, kakor tudi Vi koprnite po mirnem in delavnem možu, ki bi živel z vami za Vas.

Tudi izjeme so. In avtor mislim, da so redke.

Zenske so popolnoma drugačnega značaja kakor moški. Kadar jim je hudo, se razjočejo... in odleže jim. Z jokom in z izpovedjo pri dobri prijateljici ali materi si olajšajo svojo bol in zmanjšajo skrb. A prav tako jim odleže, če zaupajo svoje gorje papirju.

Dopisi, ki so jih sprožile »Naše sanje«, so nas prijetno iznenadili, tako s svojo mnogoštevilnostjo kakor s srčnim bogastvom, ki ga razodevajo. Prepričani smo, da enako čuti tudi širok krog naših bralcev. Zato mislimo, da bomo premnogim ustregli, če vam damo svoje stolpce še nekaj časa na razpolago. Drage bralke in bralci, sedite in pišite nam čim prej! Odlomek iz romana Vašega življenja, bel list papirja, popisan z domotožjem po ljubezni in nežnih sanjah, vam bo prinesel notranjo olajšavo, premnogim Vašim vrstnicam bo pa uteha v dostikrat težkem in sivem delu za vsakdanji kruh, posebno kadar se čutijo tako same na svetu.

Toda prav tako prosimo tudi cenjene bralce: tudi Vi ste poklicani povedati svojo besedo v tej anketici, ki se je tako spontano razvila... na žalost skoraj brez Vas. Ali se ne bojite, da se vam utegne kakšna krivica zgoditi, če boste le preveč trdovratno molčali? Haka

Kritik naj ne pozabi: za sodnika je poklican, ne za državnega tožila. Ludwig Fulda.

Dramatski prizori iz življenja mehiškega junaka Pancha Ville, ovekovečeni v filmu: »Villa, Villa prihaja!« Na naših slikah: 1. uporniška vojska na pohodu; 2. Wallace Beery kot Pancho Villa; 3. Fay Wreyeva v vlogi najljubše Villove žene; 4. čete ustaviijo sovražni vlak.

Vladala je velika vročina, zraven pa dolg čas; tako sem začel vse bolj in bolj posedati po krčmah in zanemarjati svoje delo. Kako dolgo sem tako preganjal »mačka«, ne vem. Spomnim se le, da sem nekega dne srečal Villo in mu čestital k zavzetju Sante Rosalije.

Toda Villa me je osuplo pogledal in odvrnil:

»Še dosti vode bo preteklo, preden bomo zasedli Santo Rosalijo.

Dobro sem poznal Villo in zato sem se oklepal te poslednje nade kakor utopljenec bilke. Tako dolgo sem mu prigovarjal, da se je naposled res odločil, navaliti na Santo Rosalijo, le generala Pascala je hotel poprej o tem obvestiti. Toda Pascal ne vem iz kakšnih

Maderom in Villo. Madero ga je sprejel s solzami v očeh in se mu zahvaljeval za osvoboditev Mehike. Villa je bil človek dejanja, govoriti ni znal in ni vedel, kaj naj odvrne: zato je Madera samo gledal.

Se nadaljuje

Izvrsten je Dr. OETKER-j a glas, prodrl je v najmanjšo gorsko vas!

Kino in film

Carole Lombard

V poslednjih letih smo videvali njeno sliko skoraj v slehernem ilustriranem mesečniku, skoraj v vsaki reviji; ni čudno, saj je Carole med tistimi, ki jo v Hollywoodu največkrat slikajo. In zakaj? Lepa je, naravne plave lase ima, nagajiv in razumen obraz, razen tega ima pa še odlični okus, kajti že leta in leta ji vsi soglasno priznavajo, da je najokusnejše oblečena filmska zvezda. Toda za Carolo nimajo okusa filmski modelisti, ona ima svoj okus zase, ona si sama zriše osnutke za obleke. Kesneje, tako pravi sama, ko ne bo več filmska zvezda, bo odprla velik modni atelje in bo ustvarjala svojo modo. Dejali bi, da je to prav pametna zamisel, in da se je mogla poroditi le v glavi pametne ženske. To tudi drži.

Carole je že od nekdaj taka, da ve kaj hoče in kaj zmore. Ko ji je bilo 12 let in je podpirala s svojimi sošolkami vogale na hollywoodskih ulicah, je zmerom, kadar je videla elegantne filmske zvezde, ki so se vozile v razkošnih avtomobilih, z resnim poudarkom dejala, da bo tudi sama nekoč še filmska igralka. Njena mati, ki ji je še današnji dan stroga presojevalka, je storila vse, da ji je ugledala pot. Nikoli ni bila pretrudna, da bi ji sešila obleko, nikoli ji ni bilo odveč skrbeti in delati za Carolo. Hčerka jo pa zato tudi vdano in nežno ljubi in ji zdaj, ko ima iz česa dajati, izpolni vsako željo, ki ji jo bere z oči.

S štirinajstim letom se je začela mala Carole učiti plesa; s šestnajstim se je že prvič pokazala pred kamero kot kopalna lepota Macka Sennetta; s sedemnajstim leti je pa podpisala pogodbo pri Foxu za več let. Nenadoma, po dovršenem drugem filmu, se je pa nevarno ponesrečila z avtomobilom. Na razbitih šipah si je izkazila obraz. Vsi, celo Carole sama, so bili prepričani, da je njene filmske kariere konec. Toda njena mati je bila drugačnih misli. Zbrala je denar in poslala Carolo k priznanim lepotnim kirurgom. In zgodilo se je, česar ni nihče pričakoval: operacija se je tako sijajno posrečila, da sta ostali na Carolinem obrazu le še dve majceni belkasti lisi za spomin na nesrečo. Postala je še lepša, kakor je bila, toda njena pogodba s Foxom je potekla. Morala je znova pričeti. Preživela je več hudih let, toda klonila ni nikdar. Igrala je vsako še tako neznatno vlogo, igrala je v vseh hollywoodskih atelejih brez stalne pogodbe. Dobro se je zavedala, da si bo lahko samo s tem večnim menjavanjem zbrala dovolj izkustev, ki jih dober igralec potrebuje. Današnji dan si ume sama napisati dialoge, če tako kaže. Tudi tehnično filmanja pozna do pičice, tehniki glasu in plesanja sta ji pa kar v krvi.

Ze več let je Carole Lombard pri Paramountu. Več igralcev je v tem času že imela za partnerje kakor katerakoli druga izmed hollywoodskih igralk. Laskavo zanjo je pa to, da jo vsi ti partnerji spet in spet zahtevajo za tovarišico na platnu, kajti ona je pametna in disciplinirana; njena prav posebna odlika je pa, da je nad vse kolegialna.

Lombardova je postala popolna zvezda, ki jo tudi v Evropi cenimo. Kmalu bo prišel njen velik film »Bolero« tudi k nam. V tej vlogi se bo postavila s svojim plesalcem Georgem Raftom.

Zdaj pa še nekaj za tiste, ki so prav radovedni. Carole Lombard ima 6. oktobra rojstni dan (letnice pa ne smemo povedati). Oči ima modre, lase svetlo plave; pleše, plava, jaše in igra tenis; dela osnutke za toalete in z ukusom opremlja stanovanja. Jé, kar ji tekne, živi pametno, spi kolikor je treba, in pravi, da so to po glavnini načela za ohranitev lepote.

Da se resnica prav spozna... ...je treba čuti dva zvona

V prejšnji številki smo priobčili izjavo Gitte Alpar o njeni razporoki z Gustavom Fröhlichem. Igralka pravi, da je njen mož terjal ločitev od nje zato, da si ne pokvari svoje kariere na Nemškem; Gitte je namreč židovka. Zdaj je pa Gustav Fröhlich odgovoril svoji ženi v nekem dunajskem listu:

Saj bi bil navaden lopov, če bi se dal iz takšnih razlogov ločiti! Uvedel sem ločitveni postopek samo zato, ker sem dobil z Dunaja od raznih strani poročila, da vidavajo Gitto Alpar skoraj vsak dan v spremstvu nekega mojega tovariša. Vprašal sem Gitto, ali so te vesti mojih dobrih prijateljev resnične. In moja žena mi je ogibljivo odgovorila: Tedaj sem jo pa vprašal — naposled nisem moški samo v svojih filmih — ali se hoče ločiti. Odgovorila je: »Da.« Takrat šele sem stopil k advokatu...

Lepota po točkah

Profesor higijene na univerzi v Cambridgeu je napravil pregled ženskih čarov po točkah. Popolna ženska bi imela po tej razpredelnici sto točk. Posamezni čari se pa takole »staksirajo«:

- 20 točk: Teža telesa sorazmerna s starostjo in velikostjo postave.
- 5 točk: Lični, leskečoč se, nemastni, okusno sfrizirani lasje.
- 5 točk: Leskečoč se, živahne oči, ne smejo biti motne ne trudne, ne napenjajoče se, ne priprte; zrklo brezhibno belo, ne rumeno in ne žilasto.
- 5 točk: Gosto posejani, tiščoč se, dobro negovani beli zobje.
- 5 točk: Lepo oblikovana, smehljajoča se usta; dihati ne smeš skozi usta.
- 10 točk: Gladka nenagubana koža prijetne barve; lica in ustnice sveže in prirodne.
- 5 točk: Lične roke brez hibe, z gladko mehko poltjo; nohti čisti, lepo oblikovani in dobro negovani.
- 10 točk: Normalne noge v priljubljenih se čevljih; ravna črta od palca do pete.
- 5 točk: Prirodna ravna drža, obe rameni enako visoki, roki morata nepriljeno viseti ob telesu; nogi malo vsakebni in stoječi vstrice.
- 2 točki: Prijetna, ljubka oblika pri sedenju.
- 3 točke: Skladnost pri gibanju.
- 5 točk: Dober sluh; navadno govorico moraš razumeti pet metrov daleč.
- 5 točk: Dobre oči; brati moraš tisk na razdaljo iztegnjenih rok.
- 10 točk: Krepro zdravje, dobra volja, mnogo navdušenja; popolno obvladovanje samega sebe in značaj, ki zbija zaupanje; glas poln in blagodoneč, ne previsok ne pretenak ne nosljajoč.
- 5 točk: V obliki in barvi tvojemu tipu ustrezajoča obleka, ki mora biti popolnoma v skladu z letnim časom in drugimi okoliščinami.

Ko je hotel profesor študente preizkusiti, so baje vsi po vrsti prisodili svojim ljubimkam po sto točk. Človek torej ne sme biti zaljubljen, če hoče biti nepristranski sodnik.

Kuhinja in dom

Preproste krompirjeve jedi

Krompir s kislimi kumaricami

V kozici opražimo v masti malo in nekaj koščkov drobno narezane čebule. Prežganje zalijemo s četrt litra vode ali juhe, nato pa pridenemo malo soli in na drobne lističe zrezane kisle kumarice ter pustimo vreti dobre četrte ure. Krompir skuhamo v loncu neolupljen, kuhanega pa olupimo in zrežemo na drobne lističe in pridenemo kumarični omaki. Kadar jed še dobro prevre, jo serviramo h govedini ali k sesekljanim zrezkom.

Krompir z mlekom

O olupljen krompir zrežemo na kose in ga kuhamo v slani vodi do mehkega. Nato odcedimo vodo, združgamo krompir in ga nadevamo v skledo. Sredi krompirja napravimo prilično jamico do dna skleda in vlijemo vanjo vroče prevrelo mleko.

Krompirjev golaž

Krompir olupimo in zrežemo na kocke. V kozici ocvremo na masti drobno narezano čebulo, pridenemo ščepec sladke in prav toliko hude paprike. Kadar čebula zarumeni, pridenemo pripravljene krompir. V pokriti kozici parimo to kakšnih 10 minut, med tem večkrat premešamo, da se ne prisodi. Po parjenju osolimo jed, jo potresemo s sesekljanim peteršiljem in počasi prilivamo toplo vodo. Kadar se krompir primerno omeheča, je jed gotova.

Krompirjev golaž nam rabi za večerjo ali kot prikuha k obodu.

Dušen krompir z mlekom

Krompir olupimo in ga operemo. V visoko, omasleno kozico polagamo sklad na drobne lističe zrezanega krompirja, ga potresemo s kumno, soljo in nastrganim bohinskim sirom, vrh tega polagamo spet krompir in nanj spet kumno, sol in sir, dokler ne porabimo vsega krompirja. Vrhni sklad mora biti krompir. Takrat pa vžvrkljamo v četrt litra mrzlega mleka eno jajce in s tem polijemo vloženi krompir. Po vrhu položimo še več koščkov sirovega masla.

Kozico pokrijemo in jo damo v pečnico. Kadar se krompir primerno omeheča in povrh zarumeni, ga premešamo in stresemo v skledo. Poleg serviramo zeleno ali zeljnato solato.

Popečen krompir z ocvirki

Krompir skuhamo, ga odcedimo in olupimo. V omaščeno plitvo kozico polagamo sklad v lističe zrezanega krompirja, nanj razbeljene ocvirke, vrh ocvirkov spet krompir in tako dalje, dokler obojega ne porabimo. Kozico postavimo v ne prevročno pečnico in krompir popečemo. K tej jedi sodi solata, kisl ali sladko zelje, ali pa kisle kumarice.

Ohrovt s krompirjem

Veliko glavo ohrovt zrežemo, poparimo in kuhamo dobre četrte ure. V loncu skuhamo samo na pol, lep na majhne kocke zrezan krompir. V kozici pripravimo rumeno prežganje, pridenemo nekoliko sesekljane čebule in sesekljane peteršilja, ves odcejeni ohrovt in krompirjevo juho. Jed osolimo in popopravimo ter pustimo še najmanj četrte ure vreti.

Jed je okusna prikuha h govedini ali k pečenki.

Mrzla krompirjeva omaka

Kuhan krompir nastrgamo ali iztisnemo skozi pretiskalo. V skodelici zmešamo nastrgan hren z žlico olja in dvema žlicama kisa, na to pa polivko primerno osolimo in jo vmešamo v iztisnjeni krompir. Omaka je okusnejša, če primešamo še sesekljano, trdo kuhano jajce.

Krompir z gorčico

Kuhan krompir zrežemo v drobne lističe in ga osolimo. Gorčico zmešamo z oljem in kisom, polijemo na pripravljene krompir in dobro premešamo.

Tak krompir serviramo k zrezkom ali k pečenki.

Medicina in prvi sneg

(Wf) Vendar že: prikljukala je starka zima... Sneg je pobelil hribe in doline. Mladina se je oddehnila; vendar že. Zdej se prične spet veseli čas kepanja, sankanja in smučanja. Vse živo bo po hribih in strminah.

Tudi mi smo se nekoč veselili prvega snega, takrat še, ko smo bili mladi in brez skrbi. Nič ni bilo lepšega za nas od teh bleščočih snežnih kristalov, ki smo jih lovili z roko, toda komaj smo utegnili pogledati v dlan, so se snežinke razsolzile in lepote snežnega kristala ni bilo več. Pripognili smo se nizko k zemlji in si ogledovali snežinke, ki so se kupile druga vrh druge, druga poleg druge. Na milijone jih je bilo in čez neč je postalo vse belo okrog naše domače hiše, hrib za cerkvijo je bil ves svetel, poti vse zametene.

Pa pustimo zdaj spomine in rajši malo pofilozofirajmo!

Čemu neki pade sneg?

Sneg pokrije zemljo in jo greje. Čeprav se čudno sliši, je vendar res. Spomnimo se le, da zmrznjena črna zmeraj otro s snegom, da se ogreje.

Najvažnejše za nas je pa to, da sneg očisti zrak. V mestih je poleti zrak od sile slab, zato bežimo vsi ob dopustih na kmete in v hribe. Pozimi je pa zrak tudi v mestih znosen, zategadelj lahko ostanemo brez skrbi v mestu. Sneg pobere ves prah in vse saje, ko pada. Če gledamo v velemestnih ulicah prvo snežno plast, opazimo, da je popolnoma umazana in siva. Sneg pobere torej vse, kar bi morali sicer mi pri dihanju požirati. Zdravniki trde, da je v hudi zimi mnogo manj boleznih kakor pa v prehodnih mesecih. Zima in sneg torej nista naša sovražnika, še manj pa sovražnika našega zdravja. Pač pa je treba pozimi prav živeti. Gibati se je treba mnogo, a ne leno, oblačiti se toplo, a ne prevročje.

Zatorej vsi v naravo, na sneg! Dajmo naši deci prostosti, naj se znori po snegu, naj se okepa po mili volji, naj postavlja snežene može, naj se sanki in prekopicuje! Mi sami pa, če le količkaj utegnemo, gojimo zimski sport, kar nas bo okrepil in pomladil. *

Kadar je otrok nahoden

(v. Q.) Naša punčka je steknila nahod. Prišel je zdravnik, pregledal je otroka in mu zapisal zdravila. Lepo, vendar zdravila še niso vse. Gledati je treba, da vse storimo, kar utegne zdravljenje pospešiti.

Ce je le kako mogoče, naj bo otrok sam v svoji sobi. Sobo moramo pogosto prezračiti, vendar ne pretirano in ne direktno. Najbolje je, če odpremo okna v sosedni sobi, da pride sveži zrak skozi vrata v bolnikovo sobo. V bolnikovi sobi ne sme biti več ko 20 stopinj toplote. Dobro je, če imamo pri peči posodo s krompom in v njej nekoliko evkaliptovih listov. Otroka naj bo dobro pokrit, ustnice in nosnice mu pa namažemo z vazelinom ali z lanolinom. Če odredi zdravnik tople kopele, naj ima voda 2 stopinji manj od bolnikove telesne toplote. Kopele naj bodo kratke a bolj pogoste.

Otrok mora na vsak način dobro spati. S hrano ga ne smemo mašiti, temveč mu moramo dajati večkrat manjše a izdatne južine. Zvečine naj bo hrana topla, pijača pa zelo sladkana. V vsakem primeru prehlada je treba poklicati zdravnika, saj ne gre, da ne bi otroku privoščili pravilne in strokovne nege. Le prerada je vrhu tega majhna obolelost oznanjevalka nevarne bolezni. Če pa o pravem času pokličemo zdravnika bo mo skoraj vselej s pravilnim zdravljenjem pregnali dolgotrajno in življenju nevarno bolezen. Otrokov organizem je nežen, sprejemljiv je za vse, a prav tako je tudi prot vsemu odporen.

Nahod pri naši punčki ni sicer nevarna bolezen, utegne pa vendarle postati začetek komplicirane obolelosti dihalnih organov in pljuče.

Primerjajte

ceno in kakovost našega blaga, odločili se boste za nakup zimskega plašča in perila pri trvdki

Drago Gorup & Co.

LJUBLJANA, Tyrševa cesta 14 (Dunajska cesta)

Se nadaljuje na 8. str.

HUMOR

GROF MONTE-CRISTO

Upnik in dolžnik

Upnik: »Včeraj sem bil trikrat zapored z računom pri vas!«
Dolžnik: »Pa vzlic temu pridete danes spet?«

Organizacija

Zolna si je nekje pritisnil priporočilno pismo za tovarnarja Mrno; rad bi dobil od njega podporo. S seboj je vzel prijatelja Nimanica; čakal ga je zunaj pred vrati.

Res pride Zolna gor do tovarnarja samega. Mrna mirno posluša Zolnovo jadikovanje, potlej pa napiše par nečiljivih besed na papir:

»Izvolite s tem listkom k ravnatelju!«

Pri ravnatelju isti teater. Dopisal je nekaj na listek in mu ga vrnil:

»Izvolite h glavnemu prokuristu!« Tam ista pesem; tudi prokurist je dopisal nekaj nečiljivih:

»Izvolite h glavnemu blagajniku!« Pri blagajniku isti cirkus. Načel je na listek nekaj čudak:

»Prosim k vratarju!«

Vratar prebere, prime Zolno za suknjič, ga obrne in zavijti svoj škorenj do višine Zolnovega sedala. Sirovak prileti v velikem loku naravnost v roke prijatelja Nimanica:

»Nu, ali ti je kaj dal?«

»Dal — nič; ali, kar je res, je res: organizacijo imajo pa kolosalno v tej hiši!«

Po ovinkih

»Ali bi prijatelju posodili 50 Din?«
»Prav rad — a kaj, ko nimam prijatelja!«

Nadvojvoda in župan

V pokojni Avstriji se je nekoč peljal stari nadvojvoda Rainer v Budimpešto. Inkognito, kajpada.

Malo pred neko neznatno madžarsko postajo je pa vlak skočil s tira. Hudega hvala Bogu ni bilo, le dve uri je moral brzi vlak čakati v zapuščenem gnezdu.

Ljudje so nadvojvodo spoznali in ni minilo pol ure, ko se je na peronu že zbral ves občinski svet dotičnega mesteca z dičnim županom na čelu, da izrabi redko priliko in iz oči v oči pozdravi živo cesarsko visokost. Nič ni pomagalo; hočeš nočeš je moral Rainer vzeti poklonitev na znanje. Le kaj naj govori s tujimi gospodi. Iz madžarskega mesteca, čigar imena še živ dan ni videl na zemljevidu?

»Nu, gospod župan, kako ste zadovoljni s klimo?« vpraša naposled.

»O, prosim, Klime pa nimamo nič več. Preveč ga je pil, pa smo ga odslavili. Zdaj imamo pa Szegeta.«

Nadvojvoda je vzdihnil. Obrnil se je k prvemu občinskemu svetniku:

»Gospod svetnik, kakšen referat imate?«

»Cesarska visokost — popolnoma nov je, angleški, na vodilo!«

Takrat je bilo pa Rainerju zadosti in ostal je mutast do odhoda vlaka.

Dvoumno

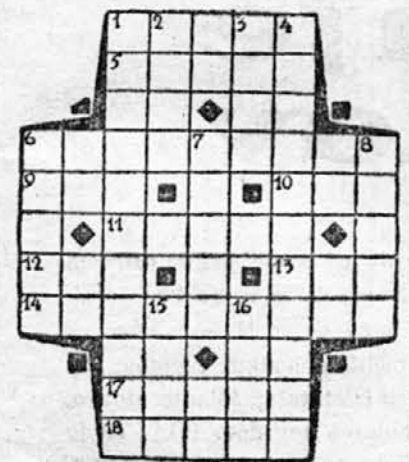
»Kako vam gre, gospod doktor?« vpraša znanec nekega odvetnika.

»Hvala — ne morem tožiti!«

Strelovod

»Kaj si si pa nateknil na klobuk?«
»Veš, stvar je ta, da imam vse polno kovinskih plomb v ustih, pa sem si iz previdnosti dal napraviti strelovod.«

KRIŽANKA ST. 3

Pomen besed

Vodoravno: 1. kožica, 5. tak kruh je zdrav, 6. ohola, 9. skoraj toliko vreden kakor mir, 10. sladoleđ naročamo po njem, 11. oblika glagola, »preti«, 12. bolezen, 13. industrijska rastlina, 14. italijanska kolonija (drugi sklon), 17. stopinja, 18. oblika glagola, »čarati«.

Navpično: 1. prebivalca dela Balkana (4. sklon), 2. barva, 3. brez njih je teže svirati kakor z njimi, 4. prebivalca najmanjše celine, 6. cerkveni dostojanstvenik, 7. moško ime, 8. španski politik, 15. krajevni prislov, 16. Shakespearev junak.

Rešitev križanke št. 2

Vodoravno, po vrsti: milijonar, a, den, o, d, paris, ž, apo, u, tam, revizorja, ite, a, par, a, jelki, i, g, ver, n, avtomarka.

71. nadaljevanje.

»Hvala za vabilo, toda ravno sem se vrnil z morja.«

»Res?«

»Da, napravil sem majhen izlet na Boromejske otoke.«

»Nu, vzlic temu bi lahko šli z nama,« meni Albert.

»Ne, dragi moj Morcerf, ne gre. Razen tega,« doda tiše, »moram že zato ostati v Parizu, da bom nadziral listino našega uredništva.«

»Kako dober prijatelj ste!« šepne ganjeno Albert.

»Da, prav imate, Beauchamp, pazite nanjo in skušajte priti sovražniku na sled.«

Albert in Beauchamp se poslovita; stisk njunih rok je povedal vse tisto, česar niso smele povedati njune ustnice vpricho tujca.

»Sijajen dečko!« meni grof, ko je časnikar odšel. »Vam se ne zdi?«

»Da, mož, ki ima srce; zato mi je tudi tako drag. Zdaj pa povejte, čeprav mi je skoraj vseeno: kam pojdeva?«

»V Normandijo, če ste za to. Tam bova čisto sama, dva konja bova imela za izlete, pse za lov in čoln za ribarjenje.«

»To je tisto, česar mi je treba. Se svoji materi povem, da odpotujem, potem sem vam pa na razpolago.«

»Toda ali vam bo dovolila, da boste potovali v družbi skrivnostnega grofa Monte-Crista?«

»Kaj imate res tako slab spomin, gospod grof? Ali vam nisem že pravil, da vas moja mati zelo ceni?«

»Zenske so izpremenljive, je rekel Franc I.; ženska je kakor val, pravi Shakespeare: oni je bil velik kralj, ta pa velik pesnik, in oba sta ženske poznala.«

»Že mogoče, toda moja mati ni kakor so druge ženske; njeno naklonjenost si ni lahko pridobiti, a kdor si jo je osvojil, mu bo za zmerom ostala.«

»Res?« vzklikne zamišljeno Monte-Cristo. »In pravite, da vaši materi nisem popoln tujec?«

»Kolikokrat sem vam to že rekel!« vzklikne Morcerf. »Zdi se mi, da morate res biti nekaj posebnega, drugače si moje matere ne bi bili tako lahko osvojili. Kadar sva sama, govoriva skoraj samo o vas.«

»Pa vam ne reče, da mi ne zapuajte?«

»Narobe, vselej mi pravi: »Albert, mislim, da je grof plemenit mož. Potrudi se, da si pridobiš njegovo naklonjenost.«

»Res?« reče sanjavo Monte-Cristo in se obrne stran.

»Zdaj menda razumete, da se ne samo ne bo temu potovanju upirala, temveč ga bo še pozdravila.«

»Drepi tedaj,« reče Monte-Cristo. »Bodite o petih pri meni, potem bova lahko že o polnoči ali ob enih jutraj v Treportu.«

Ko je Albert odšel, je stal Monte-Cristo nekaj trenutkov globoko zamišljen. Potlej si je pa segel z roko po čelo, kakor bi hotel pregnati misli, ki so ga obšle, stopil k mizi in dvakrat udaril po zvonce. Prikazal se je Bertuccio.

»Drepi odpotujem v Normandijo,« mu reče grof; »do petih imate več ko dovolj časa, da vse uredite. Naj bodo hlapci na prvi prihodnji postaji pripravljeni. Z mano potuje grof Morcerf. Pojdite!«

Pred odhodom je stopil grof še k Haydeji in ji povedal, da se odpelje; za njegove odsotnosti ji bo vsa hiša na razpolago.

Albert je bil točen. Misel na izlet na morje, izprva tako zoprna, ga je razvedrila.

Voznja je minila, kakor bi trenil. Preden se je še mladi grof dodobra nagledal bežeč pokrajine okoli sebe, se je kočija ustavila pred vrati velikega parka. Bilo je pol dveh po polnoči.

Za Morcerfa je bila soba že pripravljena in tudi kopel ga je čakala. Grof mu je dodelil posebne lakeja, Monte-Cristu je pa stregel Baptistin.

Albert se je okopal, povečerjal in šel spat.

Drugo jutro, ko je vstal, je stopil k oknu in ga odprl. In zagledal se je na majhni terasi z razgledom na morje; za hišo se je razprostiral lepo urejen park, onkraj njega pa majhen gozdič.

V ne prevelikem zalivu se je zibala majhna enojambornica; na vrhu jambora je plapolala zastava z grofovimi grbom. Okoli jadrnice je pljusalo več čolnic, last ribičev iz bližnjih vasi. Kakor povsod pri grofu je bilo tudi tu zelo udobno opremljeno. Albert je našel v svojem predsobju dve puški in vse druge potrebščine za lov; v drugi sobi v pritličju so bile pa spravljene ribiške priprave.

Dan je kaj hitro minil med lovom in ribarjenjem; nastrelila sta kak tucat fazanov, lovila postrvi v potoku, opoldne sta pa kosila v gostilni ob morju. Popoldne so jima servirali čaj v knjižnici.

Proti večeru tretjega dne je Albert ravno nekoliko zadremal v naslanjaču kraj okna, ko ga prebudi topot konja na cesti. Začuden, kdo neki bi mogel priti v to samoto, mladi mož vstane in pogleda skozi okno. In v svoje neizmerno presenečenje spozna svojega komornika, ki ga je bil pustil v Parizu.

»Florentin tu?« se zgrozi mladi mož. »Da mi ni mati obolela?«

S temi besedami plane iz sobe. Monte-Cristo mu je sledil z očmi in je videl, kako je hlastno stekel k jezdecu. Le-ta je ves razgret razjahal in potegnil iz žepa neko pismo in časopis.

»Čigavo je pismo?« vpraša nemirno Albert.

»Od gospoda Beauchampa,« odgovori Florentin. »Dal me je po-

lastnega življenja. Ne izprašujte! Le za konja bi vas prosil!«

»Moji hlevi so vam na razpolago, vikont,« se prikloni Monte-Cristo. »Toda jeza vam bo prenaporna; vzemite rajši voz.«

»Hvala lepa, toda s tem bi se preveč zamudil. Vrh tega mi bo telesni napor dobro del.«

Monte-Cristo stopi k oknu in vzklikne:

»Ali, konja za gospoda Morcerfa! Brž, mudi se!«

Minuto nato je mladi mož že sedel v sedlu.

»Najlepša vam hvala,« se prikloni svojemu gostitelju in hoče že spustiti uzdo, a se v poslednjem trenutku premisli. »Moj nemadni odhod se vam morda zdi nerazumljiv, čuden in nezmišeln. Gotovo si ne predstavljate, kako more par časopisnih vrstic spraviti človeka na rob obupa. Prav; berite tole poročilo, a šele potem ko vam izginem izpred oči, da ne boste videli moje rdečice sramu.«

Grof vzame časnik, Morcerf pa vzpodbode konja in oddirja kakor iz uma.

Mladega moža že ni bilo nikjer več, grof je pa še zmerom sočutno gledal za njim. Potem je pa razgrnil časopis in bral:

Francoski časnik v službi Alija paše janinskega, ki je o njem pred tremi tedni pisal »L'Impartial«, in ki ni samo izdal Turkom Janine, temveč jim tudi prodal svojega dobrotnika — se je res imenoval Fernando, kakor je list poročal. Toda od tistih dob je svojemu imenu dodal še plemiški naslov. Zdaj se imenuje grof Morcerf in je član gornje zbornice.

Tako je ta strašna skrivnost, ki jo je Beauchamp tako velikodušno pokopal, dva dni nato, ko se je Albert odpeljal v Normandijo, v drugem časniku vnovič udarila na dan.

IX

Sodba

Ob osmih jutraj plane Albert k Beauchampu kakor vihar.

»Ubogi prijatelj!« ga sočutno pozdravi Beauchamp. »Čakal sem vas že.«

»Vprašal vas bom kar naravnost, ljubi prijatelj: ali kaj slutite, od kod prihaja ta napad?«

»Ravno o tem sem hotel z vami govoriti.«

In Beauchamp jame pripovedovati od sramu in bolesti strtemu Albertu o dogodkih, ki jih hočemo v naslednjih vrsticah na kratko popisati.

Oni članek je izšel dva dni prej v nekem časniku, ki je bil pod vplivom vlade; to je vsej stvari dajalo še večji pomen. Beauchamp je bil ravno pri zajtrku, ko so mu prinesli list; pri priči je vstal in se odpeljal v uredništvo. Čeprav je pripadal urednik drugi politični smeri kakor Beauchamp, sta si bila vendarle prijatelja.

Ko je Beauchamp vstopil, je urednik baš prebral svoj list.

»Ravno prav, prijatelj,« ga je ogovoril, »da imate svoj list v roki. Menda mi ne bo treba praviti, zakaj sem prišel.«

»Nimam pojma,« je začudeno odgovoril oni.

»Zaradi članka o Morcerfu.«

»Aha! Čudna reč, kaj?«

»Tako čudna, da si utegnate napokati na glavo zelo dvomljivo obrekovalno pravdo, prijatelj moj.«

»Ne bojte se; članku so bili priloženi dokazi, zato smo trdno prepričani, da bo gospod Morcerf molčal. Sicer pa vsakdo stori domovini uslugo, kdor razkrije sramotna dejanja ljudi, ki so na visokih mestih.«

Beauchamp je onemel.

»Kdo vam je pa dal tako zanesljive informacije?« je vprašal nato. »Naš list, ki je stvar prvi načel, je moral zaradi pomanjkanja dokazov utihniti — in vendar bi se mi morali bolj puliti za to, da postavimo gospoda Morcerfa na sramotni oder kakor vi, ki ste vladni in stojite v istem taboru ko on.«

»Prijatelj moj, nismo se mi podili za skandalom — skandal je

za god in praznik mati dobro ve, otroci se Dr. OETKER-jevih kolačev vesele!

Sam prišel k nam. Včeraj se je oglašil v uredništvu neki mož iz Janine in prinesel s seboj cel šop listin in dokumentov; ko smo mu rekli, da mi tega ne moremo priobčiti, je odgovoril, da se bo potem pač obrnil na kateri drug list. Nu, saj veste, kaj je takale senca-cija za časopis; hočeš nočeš jo moraš prinesiti, da te konkurenca ne prehiti. Tako, zdaj je kocka padla: udarec je strašen in bo odjeknil po vsej deželi.«

Beauchamp je videl, da ne more nič napraviti. Poslovil se je in poslal Albertu slo.

Toda česar Albertu ni mogel pisati — ker se je pripetilo šele po kurirjevem odhodu — so bili dogodki tistega dne v zgornji zbornici. Skoraj vsi člani zbornice so bili že zbrani in se pomenkovali o zlovesnem dogodku, ki je zbudil pozornost v vsej javnosti in potegnil v blato enega izmed najznanjših članov visoke zbornice.

Tiho so prebirali članek, komentirali ga in obujali stare, že skoraj pozabljene spomine. Grof Morcerf med svojimi tovariši ni bil priljubljen. Kakor vsakdo, ki se iz nič popne kvišku, je bil silno ohol. Ko je drugo jutro ob običajni uri brez sleherne slutnje o časopisni novici — na list namreč ni bil naročen in tudi bral ga ni nikoli — prišel pred zbornico, je stopil iz voza in krenil visoko vzravnano in z izzivajočimi očmi po hodnikih do dvorane, ne da bi bil opazil vratarjevo obotavljanje in prisiljenost v odzdravih svojih tovarišev.

Njegov obraz in hoja sta se vsem zdela še oholejša kakor drugače; njegova navzočnost je spriču novih dogodkov delovala na visokorodno in na svojo čast ljubosumno zbornico tako žaljivo, da so se vsi še bolj zapeli pred njim. Kar čutilo se je, kako zbornica kopni od želje, da se dvoboj začne. List, ki je prinesel obtožilni članek, si videl v vseh rokah, toda kakor je že navada v takih rečeh, se nihče ni prav upal prevzeti odgovornosti za napad. Nu, naposled je vendarle eden izmed najuglednejših parov, zagrižen Morcerfov sovražnik, stopil na govorniški oder in se s svečano odkašljal.

Mahoma je zavladala zlovesča tišina. Le Morcerf še zmerom ni razumel vzroka vseobčne pozornosti, ki je današnji govornik običajno ni bil deležen.

Tudi pri uvodnih besedah — govornik je naglašal, da mora izpregovoriti o veleresni zadevi, zato priporoča svojim tovarišem, naj pozorno poslušajo — ni grof še ničesar slutil. Toda pri prvi besedi o Janini in polkovniku Ferdinandu je Morcerf tako strašno prebledel, da so se vsi pogledi uprli vanj.

Ko je govornik prebral članek do konca, je začel utemeljevati obtožbo in govoril o kočljivosti svoje naloge. — Dejal je, da gre za čast gospoda Morcerfa in za čast visoke zbornice; debata, ki jo je sprožil, ima namen braniti to čast. Svoj govor je sklenil s pozivom, naj visoka zbornica uvede preiskavo, ki naj opere čast gospoda Morcerfa.

Morcerf je bil tako strl, nepričakovana katastrofa ga je tako zmedla, da je le s težavo zajecjal nekaj besed. Ta opasnost, ki se je dala prav tako razumeti kot osuplost po nedolžnem obtoženega kakor osramočenost zalotenega krivca, mu je spet pridobila nekaj simpatij. Res plemeniti ljudje so takoj pripravljeni za sočutje, če sovražnikova nesreča prekorači meje njihove mrznje.

Predsednik je odredil glasovanje; večina se je izrekla za preiskavo.

Vprašali so grofa, do kdaj lahko pripravi svojo opravičilo. Morcerf se je bil med tem že opomogel od najhujšega.

»Gospodje,« je odvrnil, »za odgovor na napad, kakršnega so izvršili v temi skriti sovražniki proti meni, ni treba časa; pri priči, kakor grom moram zavrniti blisk, ki me je prvi mah oslepil. Le zakaj mi ni dano, da bi namestu take opravičbe rajši preli svojo kri, da svojim plemenitim tovarišem dokažem, da sem jih vreden!«

Te besede so napravile ugoden vtis.

»Zato zahtevam,« je nadaljeval s povzdignjenim glasom, »da se preiskava čim prej izvrši; jaz bom pa zbornici predložil vsa potrebna dokazila.«

»Kateri dan predlagate?« je vprašal predsednik.

»Od tega trenutka dalje sem vam na razpolago.«

Predsednik je stresel zvonec in vprašal:

»Ali je zbornica za to, da se preiskava še danes izvrši?«

»Da!« je bil soglasni odgovor.

Izvolili so komisijo dvanajstih članov, ki naj prouči Morcerfova dokazila. Prvo sejo so napovedali še za tisti večer.

Ko je bilo vse to dognано, je Morcerf prosil, da sme oditi; zakaj zbrati mora dokaze za svojo nedolžnost in se pripraviti na zagovor.

Vse to je Beauchamp obzirno povedal svojemu prijatelju.

Albert ga je poslušal, drgetaje zdaj od nade, zdaj od gneva in sramu; venomer ga je grizlo vprašanje: kako naj se njegov oče opere, če je pa res kriv?

»In potem?« vpraša Albert, ko je Beauchamp obmolnil.

»Potem... prijatelj, zberite ves svoj pogum, zakaj nikoli ga še niste tako potrebovali kakor zdaj.«

Albert si potegne z roko po čelu, kakor bi se hotel prepričati, ali ima še kaj moči; podobno kakor človek, ki pregleda pred odhodom v bitko svoj oklep in meč. Čutil se je močnega, zakaj zamenjal je vročico za močjo.

»Govorite!« reče hripavo.

»Napočil je večer,« povzame Beauchamp. »Ves Pariz je z nepetostjo čakal, kaj bo. Mnogo je bilo takih, ki so rekli, da je dovolj, če se vaš oče samo prikaže, pa se bo obtožba sesula v prah; drugi so menili, da ne bo prišel na sejo, tretji so pa vedeli povedati, da so ga videli, ko se je odpeljal v Bruselj.«

Ob sedmih me je neki prijatelj, član zgornje zbornice, prišel iskat in me priporočil zborniškem službi, da me je zaklenil v neko ložo; drugače sploh ne bi bil mogel biti priča dogodkom.

Ko je ura odbrnela osem, je vstopil gospod Morcerf. V roki je imel neke papirje in njegov nastop je bil videti miren, zato je napravil najboljši vtis. Komisija mu nikakor ni bila sovražno razpoložena; več njenih članov mu je šlo celo naproti in mu dalo roko.

Albert je čutil, kako mu je hotelo prekipeti srce pri teh besedah; kako rad bi vse te ljudi ob-

Dobra roba se hvali sama, zato Dr. OETKER-ju ni potrebna reklama!

dah; kako rad bi vse te ljudi ob-

jel, ki jih ni bilo sram, dati roko človeku s toli ogroženo častjo!

»Takrat je vstopil sluga in izročil predsedniku neko pismo,« je nadaljeval Beauchamp. »Besedo imate, gospod Morcerf,« je rekel predsednik, odpiraje pismo.

Grof je začel svoj zagovor. Reči moram,« izjavi Beauchamp, »da je bil njegov nastop na moč spreten in preudaren. Skliceval se je na papirje, ki so dokazovali, da mu je janinski vezir do poslednjega trenutka izkazoval svoje zaupanje in mu poveril celo zaupno poslan-

stvo pri sultanu, kjer je šlo za življenje ali smrt. Pokazal je prstan, s katerim je Ali navadno pečatil svoja pisma; dal mu ga je bil zato, da bo na povratku ob katerikoli uri lahko prišel do nje-
ga. Toda na žalost, je dejal, se je njegovo poslanstvo izjalovilo; ko se je vrnil, da bi branil svojega dobrotnika, je bil le-ta že mrtev.

A še umirajoč, je grof povzdignil glas, mu je Ali-paša izročil v varstvo svojo najdražjo mu ženo in svojo hčer — tako veliko je bilo njegovo zaupanje vanj.«

Albert vztrepetal pri teh besedah. Zakaj med Beauchampovim pripovedovanjem mu je stopila pred oči Haydeejina povest; spomnil se je, kaj je lepa Grkinja povedala o tem poslanstvu, o prstanu in o tem, kako so njo in mater prodali v suženjstvo.

»In kakšen je bil učinek grofovega govora?«

»Priznati vam moram, da me je pretresel, in ne samo mene, tudi vsi komisijo,« odgovori Beauchamp. »Predsednik je med tem začel brati pismo, ki mu ga je bil sluga prinesel; izprva malomarno, nato pa s čedalje večjo pozornostjo. Ko je bil pri koncu, je začel iznova od začetka, nato se je pa obrnil h gospodu Morcerfu:

»Rekli ste, gospod grof, da vam je janinski vezir zaupal ženo in hčer?«

»Da, gospod,« je odgovoril Morcerf. Ko sem se vrnil, sta Vaziliki in njena hči izginili.«

»Ali ste ju poznali?«

»Kako ju ne bi, če sem bil pa dober pašev prijatelj!«

»Ali kaj slutite, kaj se je z njima zgodilo?«

»Da, gospod, slišal sem, da sta od tuge in morda tudi od siromaštva umrli. Nisem bil toliko bogat, da bi bil mogel poizvedovati za njima.«

Predsednik je komaj vidno nabrajal obrvi.

»Gospodje!« je rekel, slišali ste izjavo gospoda grofa. Gospod grof, ali lahko v podkrepitev svojih besed navedete katero pričo?«

»Ne,« je odgovoril Morcerf, »vsi vezirjevi prijatelji, ki so me poznali, so mrtvi ali pa razkropljeni širom sveta; kolikor vem, sem edini jaz odnesel življenje iz tiste vojne. Imam samo pisma Alija Tependelinija, ki leže pred vami, njegov prstan imam in naposled imam najprepričevalnejši dokaz, ki vam ga morem dati, namreč brezimnost napada: nikogar ni, ki bi mogel postaviti na laž mojo besedo in omadeževati mojo vojaško čast!«

Pritrjevalno mrmranje je zletelo med zborovalci. Verjemite mi, Albert, da ni prišlo do nečesa nepričakovanega, bi bil vaš oče bitko dobil. Takrat je pa predsednik povzel besedo in rekel:

MALI OGLASI

Mali oglasi v »Družinskem tedniku« stanejo po Din 1.— beseda. Posebej se računa davek, in sicer za vsak mali oglas Din 150. Kdor želi odgovor ali dostavitev po pošti, naj priloži 3 Din v znamkah. Denar za male oglase je treba poslati vnaprej, lahko tudi v znamkah.

HRANILNO KNJIZICO Mestne hranilnice v Škofji Loki ali Mestne hranilnice v Kranju kupim. — Ponudbe na upravo pod »20.000.«

MAKULATURNI PAPIR na prodaj. Vpraša se v upravi »Družinskega tednika«.

ANGLESKEGA POINTERJA starega 6—12 mesecev kupim. Ponudbe z navedbo cene na oglasni oddenek »Družinskega tednika« pod šifro »Pointer«.

IZPADANJE LAS IN PRILJAJ prepreči samo znano sredstvo Voda iz kopriv. Lasje postanejo spet bujni, vrne se jim lesk in postanejo popolnoma zdravi, če jo redno dvakrat na teden uporabljate. 1 steklenica z navodilom stane Din 30.—. Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Illica 34.

Vabimo Vas k nakupu v najcenejši oblačilnici
A. Presker
Sv. Petra cesta 14

Nadaljevanje s 6. strani.

Prebivalstvo zemlje. Po najnovejši statistiki mednarodne politične komisije je število prebivalstva naše zemlje že presešlo dve milijardi. Kitajska šteje danes okoli 450 milijonov duš, to je samo za 60 milijonov manj kakor vsa Evropa skupaj.

Mrtvorojenec oživel. Ondan je žena nekega angleškega rudarja povila otroka, ki ni dal življenskega znaka, čeprav so se eno uro trudili, da ga z umetnim dihanjem obude. Tedaj se je zdravnik, ki je materi pomagal pri težkem porodu, spomnil, da je pred kratkim bral, kako vbrizganje adrenalina oživi delovanje srca. Za vsak slučaj je bil adrenalin vzel s seboj in tako je napravil z njim poslednji poskus. In glej: srce je začelo biti, otrok se je zgenil, začel dihati in kričati. In mrtvorojeno dete je ostalo pri življenju. (Lh)

Četverke je rodila žena nekega ruskega železniškega delavca, Vera Fakojeva po imenu. Enega otroka je povila doma, nato pa v 3 km oddaljeni bolnici še dve punčki in enega fantka. Eden obeh dečkov je kmalu po porodu umrl, ostali trije otroci in mati so pa zdravi. — Prejšnji november je neka druga Rusinja takisto rodila četverke; tudi ona je bila železničarjeva žena.

V Parizu je umrl glavni urednik »Matinac«, George Abrie, starostnik predsednik pariških glavnih uredni-

kov, star 61 let. Pri »Matinac« je služil celih 39 let.

Mati. V delavskem stanovanju v neki vasi blizu Amsterdamu je ponoči nastal ogenj. V prvem nadstropju je spala delavčeva žena s tremi otroki. Zbudila se je šele, ko je bila soba že v plamenih. Tedaj je vrgla skozi okno na dvorišče mizo, nato žimnico, potem pa na žimnico vse tri otroke, drugega za drugim. Nato je pogumna žena rešila še svojega 72letnega tasta in naposled še sama skočila s strešnega okna na cesto. Njej se ni nič pripetilo, najmlajši otrok (1 leto star) se je nevarno pobil po glavi, drugi (3 leta star) si je pa pretresel možgane.

Jubileji. 35letnico svojega rojstva je praznovala te dni v Ljubljani živeča ga. Antonija Cotičeva, mati znamenitega akademskega slikarja g. Viktorja Cotiča. — Prejšnjo soboto je praznovala Rogovilčeva mamca, ki vodi znano gostilno pri »Rogovilec« na Črnačah, 75letnico svojega rojstva. — Dne 19. t. m. se je srečal z Abrahamom g. Franc Tumpej, oficial pri okrognem sodišču v Ljubljani. — Iskreno čestitamo!

Novi grobovi

Umrli je v Ljubljani: g. Friderik Pauer, ugledni pekovski mojster, star 70 let. — V Mostah: ga. Uršula Trostova. — Na Koroški Beli: Andrej Šoberl, davčni uradnik, domačin iz ugledne Barbnikove hiše. Pokojnik je bil star 36 let. — V Rajhenburgu: Franc Avsenak, čevljarjski mojster. — Pokojnikom večni mir, žalujočim iskreno sožalje!

DVOSOBNO STANOVANJE s kuhinjo, kopalnico in predstobo iščem. Lahko suteran blizu središča. Ponudbe pod »Suho in svetlo«.

BARVANJE LAS ni več potrebno pri strokovnjakih, ker si jih z Oro-barvo za lase, ki jo dobite v črni, rjavi, temnorjavi, svetlorjavi in plavi barvi, lahko vsakdo sam barva in je postopek zelo enostaven in stalnost barve zajamčena. 1 garnitura z navodilom stane Din 30.—. Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Illica 34.

OTROŠKI VOZICEK dobro ohranjen, čist in lepe oblike kupim takoj. Ponudbe pod »Voziček«.

PRVOVRSTNI PREMOG poceni in hitro dostavlja na dom priznana trgovina s kurivom Vrhune Ivanka, Ljubljana, Bohoričeva cesta 25.

Diake, cenjene dame!

na lico itd. Vas ženirajo, kvarijo Vam lepoto, eleganco in sramežljivost.

»Venera« eliksir Vas reši v par sekundah, brez bolečin, brez opasnosti vseh nepotrebnih diakov.

Naročite še danes lepo dišeči »Venera« eliksir, ne bo Vam žal. Dobi se ali po pošti pošlje: 1 steklenica za Din 10.— (predplačilo), na povzetje 18.—, dve Din 28.—, tri Din 38.—.

RUDOLF COTIČ, LJUBLJANA VII Janševa 27 (prej Kamniška 10a)

Din 1000.— plačam

ako Vam »Radio Balzam« ne odstrani kurjih oces, bradavic, trde kože, bul itd.

Ze dalj časa nisem nič naročil, ker ljudje poskušajo raznovrstna sredstva, a sedaj so se prepričali, da je Vaš preparat še najboljši, in ga zopet zahtevajo. Frane Maček.

čevljarna, Dol. Logatec.

Zahtevajte povsod v Vašem interesu samo »Radio Balzam«. Dobi se ali po pošti pošlje: 1 tonček za Din 10.— (predplačilo), na povzetje Din 18.—, dva Din 28.—, tri Din 38.—.

RUDOLF COTIČ, LJUBLJANA VII Janševa 27 (prej Kamniška 10a)

Povečanje prihrankov

Vam omogočamo kljub težkim časom.

Ničesar drugega Vam ni treba napraviti, ko da od svoje plače, oziroma dohodkov odločite, četudi najmanjši, a zato stalni znesek za svojo bodočnost. Vse drugo Vam izvedemo sami, ako se zglasite pri nas.

Samo načrtno varčevanje Vam pri sedanjih pičlih dohodkih zagotovi, da dosežete načrt, cilj, za katerega je potreben denar (za izlet, tečaj, šolanje, zidavo, gospodarsko osamosvojitev, preskrbo za starost, bolezen ter doto itd.). To je novi način štednje, s katerim hočemo tudi nepremožnim pomagati do blagostanja.

Ravno zato se Vam obrestuje ta denar po izredno ugodni obrestni meri ter samo ob sebi umevno tudi redno izplačnje.

Na ta način spravite svoj prihranek varno, plodonosno, vsak čas razpoložljivo. Blagovolite se le obrniti pismeno ali osebno na

Hranilnico Dravske banovine
Ljubljana Celje Maribor

JUGOČESKA JUGOSLOVENSKO-ČEŠKA tekstilna industrija

KRANJ

IZDELUJE:

barvano in tiskano blago iz bombaža in umetne svile.

Zahtevajte samo izdelke te tovarne!

Dopisna šola

Nemščino, esperanto in slovenščino poučuje pismenim potom Jezikovna dopisna šola na Jesenicah (Gorenjsko). Učnina nizka.

Zahtevajte prospekt. Priložite znamko za odgovor.

Erika

Pisalni stroj že za Din 2800.—

pri

The Rex Co.
LJUBLJANA, GRADIŠČE 10
Tel. 22-68

ZAHTEVAJTE PROSPEKTE!